

Anti-Emperyalist ve Anti-Oligarşik Mücadelede

KURTULUŞ CEPHESİ

Zafer Bizim Olacaktır !

<http://www.kurtulusephesi.com>

YIL: 14 SAYI: 75 Eylül-Ekim 2003

**I WANT YOU
FOR U.S. ARMY**

*AKP Mehteranı Eşliğinde
8,5 Milyar Dolarlık
Bağdat Seferi*

*Askeri Darbe ile Şeriatçı Hükümet
Arasına Sıkışanlar*

*“Medyatik” Ekonominin
Anatomisi
(Eksi Enflasyon Rakamlarına Nasıl Ulaşıldı?)*

*Che Guevara
“... İki, Üç Daha Fazla Vietnam”*

*Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi Savaşçıları
Levent Ertümer, Faruk Açıl
Ziya Erdönmez
Serdar Soyergin*

*Devletin Gizli Belgeleri ile
“Derin Devlet” Edebiyatı*

*Borsa “Yatırımcıları”nın Yüzü
Gülerken...*

İÇİNDEKİLER

AKP MEHTERANI EŞLİĞİNDE
8,5 MİLYAR DOLARLIK
BAĞDAT SEFERİ

3

AKP hükümetinin, Irak'a asker gönderilmesi koşuluyla verilecek olan 8,5 milyar dolarlık Amerikan kredisiyle çıkmaya karar verdiği Bağdat seferi üzerine.

ASKERİ DARBE İLE
ŞERİATÇI HÜKÜMET
ARASINA SIKIŞANLAR

9

AKP hükümetinin YÖK yasasında yapmayı planladığı değişikliklerle yeniden gündemin ilk sıralarına yükselen "şeriatçılık" ve "takiye" tartışmalarını çerçevesinde mevcut durumun kısa bir tahlili.

"MEDYATİK" EKONOMİNİN
ANATOMİSİ
(EKSİ ENFLASYON RAKAMLARINA
NASIL ULAŞILDI?)

12

Tüm "medya" olanakları kullanılarak AKP hükümeti döneminde ekonominin iyiye gittiğine ilişkin haberlerle yapılan spekülasyonlar ve manipülasyonlar üzerine.

"... İKİ, ÜÇ
DAHA FAZLA VIETNAM"

23

Ernesto Che Guevara

THKP-C/HDÖ SAVAŞÇILAR
LEVENT ERTÜMER
FARUK AÇIL
ZİYA ERDÖNMEZ
SERDAR SOYERGİN

24

Onlar,
halkın kurtuluş mücadelesinde
savaşarak
öldüler...

DEVLETİN GİZLİ BELGELERİ
İLE "DERİN DEVLET"
EDEBİYATI

26

Hürriyet gazetesiyle başlayan ve Radikal gazetesinde yayınlanan MGK yönetmeliği ile süregelen "gizli belgeler" in "medya" da yer almasına ilişkin bir değerlendirme.

BORSA "YATIRIMCILARININ"
YÜZÜ GÜLERKEN...

30

Irak'a asker gönderilmesi karşılığı alınacak olan 8,5 milyar dolarlık ABD kredisi ile "çoşan" borsanın son durumu.

KURTULUŞ CEPHESİ

SORUMLU (V.i.S.d.P) : **Sezai Görür**

Yazışma Adresi:
Postfach 1414

55504 Bad Kreuznach / Deutschland

İnternet Adresi:

<http://www.kurtuluscephesi.com>

<http://www.kurtuluscephesi.org>

E-Mail Adresi:

kurcephe@kurtuluscephesi.com

Bu sayı İLKER Matbaası'nda basılmıştır.

Baskı Tarihi: 3 Ekim 2003

Ederi: 1.000.000 TL.

3 €

Abone Ederi:

10 Sayı 40 €

15 Sayı 55 €

AKP Mehteranı Eşliğinde 8,5 Milyar Dolarlık Bağdat Seferi

Genç Osman dediğin bir küçük aslan,
Bağdat'ın girişine girilmez yastan.
Her ana doğurmaz böyle bir aslan
Allah Allah deyip geçer Genç Osman.
Bağdat'ın kapısını Genç Osman açtı,
Düşmanın cümlesi önünden kaçtı.
Kelle koltuğunda üç gün savaştı,
Allah Allah deyip geçer Genç Osman.

ABD-Türkiye Finansman Anlaşmasına İlişkin
Ekonomiden Sorumlu Devlet Bakanı Ali Babacan'ın Açıklaması
23 Eylül 2003

Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri, Türkiye'ye 8,5 milyar ABD Doları'na kadar kredi sağlayacak Finansman Anlaşmasını, bugün (22 Eylül 2003) imzalamışlardır.

Bu anlaşmanın amacı, Türkiye'nin devam eden ekonomik reform sürecinin desteklenmesidir.

Kredi, Türkiye'nin iç ve dış borç geri ödemelerinde kullanılacaktır.

Kredi, 4 yılı geri ödemesiz ve 10 yıl vadeli.

Kredi, yaklaşık 18 aylık bir süre içerisinde, 4 eşit dilimde kullanılacaktır.

Finansman Anlaşması çerçevesinde her bir kredi çekişi, Türkiye'nin, ABD'nin ilgili yasasında belirlenen koşulları karşılmasına bağlıdır. Söz konusu iki koşul: (1) Türkiye'nin güçlü ekonomik politikalar yürütüyor olması ve (2) Türkiye'nin, **Irak konusunda ABD Hükümeti ile işbirliği içerisinde olmasıdır.**

Türkiye'nin Irak konusundaki işbirliği değerlendirilirken, Türk birliklerinin Irak'taki barışın korunması ve istikrar hareketine katkıda bulunması gerekli bir koşul değildir.

Türk Hazinesi, kendi nakit akışı, iç ve dış borç geri ödemelerini dikkate alarak her bir kredi çekişini ne zaman yapacağına karar verecektir.

ABD Hükümeti, kredi çekiş talebini aldıktan sonra, 8 işgünü içerisinde Türkiye'nin koşulları karşılayıp karşılamadığını bildirecektir.

ABD Hazine Bakanı John Snow'un açıklaması
22 Eylül 2003

Türk askeri birliklerinin Irak'taki barış ve istikrarı sağlama operasyonuna katkıda bulunmaları; Türkiye'nin Irak'taki işbirliğini değerlendirirken gerekli bir koşul değildir. Amerika tarafından Türkiye'ye sunulan bu yardım paketi ve Türk birliklerinin Irak'a gönderilmesi iki farklı husustur.

Kredi programı **her ne kadar** ABD Hazinesi tarafından yürütülecekse de, Dışişleri, Savunma Bakanlıkları ve İdare ve Bütçe Ofisi de dahil olmak üzere birçok ABD hükümeti kuruluşu anlaşmanın nihai hale getirilme sürecine katkıda bulunmuştur. **Dışişleri ve Savunma Bakanlıkları Türkiye'nin kredi kullanım koşullarını yerine getirip getirmediği hususunda belirleyici rol oynayacaktır.** Ayrıca, ilgili tüm kuruluşlar kredinin süresi boyunca değerli katkılarda bulunmaya devam edecektir.

[Kaynak: Hazine Müsteşarlığı resmi açıklaması.] (abc)

Amerikan emperyalizmi AKP hükümetini ve onunla “tam bir mutabakat içinde” bulunan Genelkurmayı 8,5 milyar dolarlık kredi ile satın almıştır.

Bugüne kadar tütünü, çayı, fıındığı, krom madenlerini ipotek ederek kredi alan “cumhuriyet” hükümetlerinin en sonuncusu AKP hükümeti, ülkenin askeri gücünü ve insanların yaşamlarını ipotek ederek kredi almakta hiç bir sakınca görmemiştir.

Düneye kadar “ulusal çıkarlar” söylemi ile Irak’a asker gönderilmesi gerektiğini iddia edenler 8,5 milyar dolarlık kredi için aylarca “çetin pazarlıklar” yürütmüşler ve 22 Eylül günü Dubai kentinde ABD Hazine Bakanı John Snow ile Ali Babacan tarafından “mutabakat zaptı” imzalanmasıyla “mutlu sona” ulaşmışlardır.

8,5 milyarlık kredinin Dubai’de imzalanacağı “tıyo”sunu günler öncesinden alan borsa, imza gününü bile beklemeden “coşmuş”, “rekordan rekora koşmuş”tur.

“Medya” haberlerine bakılırsa, Amerikan kredisiyle birlikte faiz oranları düşmeye başlamış, piyasalar canlanmış, ekonominin “iyileştiği”ne ilişkin belirlemeler herkes tarafından kabul edilir olmuştur.

Kamuoyuna AKP’nin kredi anlaşması ile büyük iş başardığını gösterebilmek amacıyla her türlü yol ve araç kullanılmıştır. 1 Mart tezkeresi öncesi Amerikan emperyalizmi ile yapılan “gizli” görüşmelerin ve “mutabakat metinleri” “başbakanlık muhbiri” Fikret Bila aracılığıyla kamuoyuna sızdırılırken, 1 Mart tezkeresinin TBMM’de kabul edilmemesiyle “kaçırılması”ndan dolayı Sakıp Sabancı’yı üzüntüye boğan “kuş”un ne olduğu da öğrenilmiştir.

Yalan, demagoji, dezinformasyon araçları kullanılarak, bir yandan Amerikan emperyalizminin Irak işgaline katılmanın “çıkanımıza” olduğu düşüncesi oluşturulmaya çalışılırken, diğer yandan AKP’nin ve Tayyip Erdoğan’ın ne denli başarılı olduğu kanıtlanmaya çalışılmaktadır. Üstelik tüm bu çabaların başını ise “28 Şubat post-modern darbe”nin baş destekçileri çekmektedir. Ertuğrul Özkök’ün yönetiminde *Hürriyet* gazetesi bu yalan, demagoji ve dezinformasyon faaliyetinin “amiral gemisi” olarak işin başında yer almaktadır.

Bu propagandalara rağmen Irak’a asker gönderilmesine karşı çıkışlar devam etmiştir. Ancak en ilginç “karşı çıkış” TÜSİAD’dan gelmiştir.

1 Mart tezkeresinin TBMM’de reddedilmesi sonrasında “yüzyılımızın gereklerine uygun bir ulusal çıkar tarifi yapmak yerine, geçen yüzyılın anılarıyla beslenen bir ulusçuluğu rehber edinebilmektedir” diyerek “sert bir çıkış yapan” TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Tuncay Özilhan 19 Eylül’de “Irak meselesi de Türkiye’yi yeni çözümsüzlüklere sürüklemeye gebe dir” diyerek Birleşmiş Milletler kararı olmaksızın Irak’a asker gönderilmesine karşı olduğunu ilan etmiştir.

27 Şubat’ta “Asker gitmezse kur yükselir, Meclis’ten tezkerıyla ilgili olumsuz bir karar çıkması halinde, faiz ve kurda yükselme beklenebilir” diyen, 1 Mart’da “Türkiye, kendi çıkarları bu savaşın tamamen dışında kalınmamasını gerektirdiği için, istemediği gelişmelerle karşılaşmamak için ve süren krizinin derinleşmemesi için, asker konuşlandırma ve asker sevk etme kararını almak durumundadır” diyen Tuncay Özilhan’ın 19 Eylül “çıkışı”, “medya” propagandalıyla birlikte gözönüne alındığında, düşünen ve olayları az çok izleyen herkesin “ne oluyor?” diye soracağı bir görünüm ortaya çıkarmaktadır.

Mevcut durum çok açık ve nettir.

Siyasal yönetim (bürokrasi ve militarizmi ile) ülke tarihinde görülmedik ölçüde emperyalist ülkelerin denetimi ve yönetimi altına girmiştir. AKP hükümetiyle birlikte, bugüne kadar gelmiş geçmiş tüm işbirlikçi iktidarların hiçbir zaman yapmaya cesaret edemeyecekleri şeyler açık bir biçimde yapılmaya başlanmıştır. Sadece Amerikan emperyalizminin değil, AB emperyalist ülkelerinin de her dediği Tayyip Erdoğan hükümeti tarafından canla başla yapılmaya çalışılmaktadır. AB ve ABD’ye karşı oldukları düşünülen şeriatçıların Tayyip Erdoğan hükümetinin, böylesine canla başla emperyalistlerin her istediğini yapar hale gelmesinde ise şaşılacak hiçbir yan yoktur.

Tayyip Erdoğan’ın başını çektiği şeriatçı mehteran takımı, emperyalist ülkelerin her istediğini yaparak kendi hükümetlerine karşı olası “iç darbeyi” akılları sıra önlemeye çalışmaktadırlar. Onların tüm korkusu, ikinci bir 28 Şubat olayının yaşanmasıdır. Bilebildikleri tüm tarih ve dış politika bilgisine göre, ülkemizde, **Amerikan emperyalizminin desteği olmaksızın hiçbir siyasal parti iktidarda kalamaz ve Amerikan emperyalizminin desteği ve onayı olmaksızın Genelkurmay askeri darbe yapamaz.**

Bu tarih ve dış politika bilgisiyle AKP mehteran takımı iktidarlarını garantiye alabilmek için, öncelikle Amerikan emperyalizminin desteğinin alınması gerektiği konusunda oybirliğine sahiptirler. Gerisi Amerikan emperyalizminin bu destek karşılığında ne isteyeceğine kalmıştır.

İşte Irak'a Amerikan emperyalizminin yanında işgal gücü olarak asker göndermeyi kabul eden Tayyip Erdoğan takımının, "ahlaken yanlış" olduğunu söylediklerini, "siyaseten" yapmalarının gerçekliği burada yatmaktadır.

Tayyip Erdoğan'ın siyasal şefliğinde Bağdat seferine çıkan şeriatçı mehteran takımının en büyüğü olan Ülker grubunun gelişimi de "ahlaken yanlış olan siyaset"le paralellik göstermektedir.

Kola Turka ile büyük bir "anti-emperyalist" atılım yapan Ülker grubunun, dünyanın en büyük "tatlandırıcı" üreticisi Amerikan şirketi Cargill ile ortaklığı da alaturka şeriatçılığın yeni görünümüne uygun düşmektedir.*

"Tanrı dağı kadar Türk, Hira dağı kadar müslüman" olan Türk-İslam sentezcilerinin MHP-MNP ayrışmasında "Hira dağı kadar müslüman" kalan Tayyip Erdoğan ve Abdullah Gül'ün, giderek "Tanrı dağı"ni keşfetmeye başlamaları da aynı sürecin parçası olmuştur. Tayyip Erdoğan hükümetinin Türk-İslam sentezcilerinin homojen tek partisi olan BBP'nin yöneticilerinden Mustafa Nuri Şahin'i TRT genel müdürlüğüne aday göstermesi de bu gelişmenin bir sonucudur.

Herkesin çok açık biçimde gördüğü ve bildiği gibi, Amerikan emperyalizminin Irak için asker istemesi, günde birden çok ölen Amerikan askerlerinin yerine Türk askerlerinin geçirilmesinden ibarettir. AKP için ise, Amerikan emperyalizminin desteğini almaktan ibarettir. Bunun karşılığında ülkenin ve ülke insanlarının ne bedel ödeyeceği, iki tarafın da umurunda değildir.

Tayyip Erdoğan takımının şeriatçıların

* Bu olayın arka planında AKP'nin tatlı üretiminde nişasta bazlı şeker kotasının %10'dan %15'e yükseltilmesi kararı bulunmaktadır. Ülker'le %50 ortak olan Cargill, nişasta bazlı şeker, yani mısır şekeri olarak adlandırılan "tatlandırıcı" üreticisidir. Tatlandırıcı kotasının artırılmasının, nişasta bazlı şeker satışının artması ve tersine şeker pancarından elde edilen şeker kullanımının düşmesi olduğu açıktır. Dün MHP ve ANAP'a destek veren Cargill, bugün AKP'yi desteklemektedir.

siyasal tarihinden çıkardıkları diğer bir ders ise, hükümet olur olmaz, kendilerini destekleyen şeriatçı sermaye kesimlerine "hissedilir" bir çıkar sağlamak gerektiğidir. Özellikle tekelleşememiş sanayi sermayesi içinde yer alan şeriatçı kesimlere kısa vadede yeni olanaklar sağlamak AKP hükümetinin ilk hedefini oluşturmuştur. Kaynağı olmayan "duble yol"dan yeni kredi ve ihalelere kadar bir dizi kararlar bu kesimlerin "hissedilir bir gelişme" sağlamalarına çalışılmaktadır. Özerk olduğunun üstüne vurgu yapılan Merkez Bankası'nın faiz indirimlerine zorlanmasından, Adnan Şenses gibi akaryakıt bayilerinin kârlarını artırıcı kararlar bu amaçla alınmıştır. Düne kadar hep başkalarının yediği devlet kasası, şimdi şeriatçı kesimlerin hizmetine verilmiştir. Sıra onlara gelmiştir.

"Medya"da fazlaca yer verilmeyen AKP'nin hazine "musluklarının" yönünü değiştiren bu kararlar ve uygulamalarından ilk etkilenen kesim ise, TÜSİAD bünyesinde yer alan tekelleşememiş sanayi kesimleri olmuştur. Özellikle TÜSİAD Yönetim Kurulu başkanı Tuncay Özilhan'ın Yönetim Kurulu Başkanı olduğu **Anadolu Endüstri Holding** bu şirketlerin başında gelmektedir.

1995 modasına uygun olarak satın alınmış ve içi boşaltıldığı için henüz BDDK tarafından el konulmamış kendi bankasına (Alternatifbank) sahip olan Anadolu Endüstri Holding'in en ünlü şirketleri **Efes Pilsen** ile **Coca-Cola**'dır. Bunların yanına Ülker'in Kola Turka'sı ve "faizsiz bankacılık" yapan Family Finas'ı konulduğunda, TÜSİAD başkanı Tuncay Özilhan'ın Irak'a asker gönderilmesine karşı çıkışının nedeni kolayca görülebilir.

Ne Tuncay Özilhan'ı, ne Sabri Ülker'i, ne Tayyip Erdoğan'ı ve diğer mehteran takımını Amerika, Irak işgali, Amerikan askerlerinin yerine Türk askerlerinin ölmesi hiç ilgilendirmemektedir. Onların dini-imanı kârdan başka birşey değildir. Kendileri kâr edebildikleri ve kârlarını artırdıkları sürece, yapamayacakları hiçbir şey yoktur. Bu yüzden bir gün karşı çıktıklarını bir başka gün destekleyebilmektedirler. Ülke, ulus, ulusal çıkar, ülke insanları onları ilgilendirmemektedir. "Ulusal çıkar" kendi çıkarları anlamına geldiği sürece "ulusal"dır.

Bu süreçte oligarşi ve onun temel unsuru olan işbirlikçi tekeli sanayi burjuvazisi sessizliğini sürdürmektedir. Henüz şeriatçı sermaye kesimleri onların alanına el atmamıştır. Tayyip Erdoğan şefliğindeki mehteran

takımı, Erbakan döneminde yaptıkları gibi Malezya otomobillerini üretmek için hazırlık yapmamaktadırlar. Şeriatçı küçük ve orta sermaye kesimlerinin Halk Bankası'nın içini boşaltmasından "rahatsız" olmakla birlikte, bunu şeriatçı kesimlere verilebilir bir rüşvet olarak görmekteyiz. Uzan'lara yönelik operasyonla bu rüşvetin karşılığını alacaklarını ummaktadırlar.

Bugün Irak'a 8,5 milyar dolar karşılığında asker gönderilmesinin görünmeyen destekçisi bizzatıhi oligarşinin kendisidir. Başta Koç ve Sabancı Holding olmak üzere oligarşinin "asli" unsurları, Irak'a asker gönderilmesi karşılığında ABD'den alınacak kredi ile şeriatçı sermaye kesimlerinin finanse edilmesinden yanadırlar. Bu sayede kendi öz kaynaklarını koruduklarını düşünmektedirler. Duyabilecekleri tek kaygı ise, şeriatçı sermaye kesimlerinin ABD'den gelecek olan 8,5 milyar dolar kredinin kendi faaliyet alanlarına el atmak için kullanılmasıdır. Kredinin verilmesinde ABD "Dışişleri ve Savunma Bakanlıklarının Türkiye'nin kredi kullanım koşullarını yerine getirip getirmediği hususunda belirleyici rol oynayacak" olması kendileri için güvence niteliğindedir.

Bugün için oligarşi, küçük ve orta sermaye kesimlerinin dünden daha fazla kendi çıkarlarını tehdit etmediğini düşünmektedir. Bu nedenle, Tayyip Erdoğan hükümetinin şeriatçı küçük ve orta sermaye kesimlerine yönelik icraatlarına "sessiz" kalarak onay vermektedirler. 8,5 milyar dolar karşılığında Irak'a asker gönderilmesi kararının asıl sahibi oligarşinin bizzat kendisidir.

Bugün için oligarşi, dört eşit dilime bölünmüş 8,5 milyar dolarlık ABD kredisi ile şeriatçı kesimleri satın almış bulunmaktadır. Bu kesimler, 8,5 milyar dolarlık rüşvet "kaynağının" ucunun görülmesi ile büyük sevinç içindedirler. Bu sevinçle, oligarşinin (doğal olarak Amerikan emperyalizminin) her dediğini yapmaya hazırdırlar. Bu ortamda, İmar Bankası'na IMF'nin talimatıyla el konulmasına ve karşılığında IMF'nin iki yılına 6,8 milyar dolar borç geri ödemesini ertelemesine; İmar Bankası'nın hazineye yükünün 8,5 milyar dolar olması ile ABD kredisinin 8,5 milyar dolar ve iki yıl süreli olmasına aldırış bile etmemektedirler.

Bu süreçte "medya", özel olarak "amiral gemisi" *Hürriyet* de nasibini almak istemektedir. Ertuğrul Özkök, Galiçya ile Yemen'i "vatan toprağı" ilan ederek Irak'a as-

ker gönderilmesini "vatansızlık" olarak sunarken, AKP hükümetinin POAŞ'ı içinde bulunduğu borç çıkmazından kurtaracağı beklentisi içindedir.* Tüm yalakağın ardında yatan bu beklentidir. Aydın Doğan ve etikçisi Ertuğrul Özkök de, Tuncay Özilhan gibi, beklentileri karşılanmadığı takdirde, hızla saf değiştirmeye, AKP'nin karşısında MHP'yi desteklemeye hazır durumdadırlar.

8,5 milyar dolar karşılığında Irak'a asker gönderilmesini isteyenlere karşı en sert tepki ise, "cumhuriyeti kollama ve koruma" adı altında devrimci mücadeleye karşı askeri darbe yapmada uzmanlaşmış olan ordu içinden gelmiştir. Özellikle 30 Ağustos'ta emekli olan I. Ordu komutanı Org. Çetin Doğan'ın "*Daha önce Galiçya ve Yemen'de*

* Kendi açıklamalarına göre, İş Bankası-Doğan Holding ortaklığı olan Petrol Ofisi'nin (POAŞ) 31 Ağustos 2003 itibarıyla 1 milyar 184 milyon dolarlık borcu bulunmaktadır. Yapılan açıklamaya göre, "Söz konusu borcun 600 milyon dolarlık bölümü işletme sermayesi olarak bu işte dönüyor. 1.1 milyar dolarlık borcun 600 milyon dolar depolarda nakde çevrilebilir nakit değeridir. 1.1 milyar dolar borçtan 600 milyon dolar çıkarıldığında 500 milyon dolar borç kalıyor. Borç azaldıkça faiz de azaldığından, 4 yıl içinde biz bu borcu sıfırlarız" denilmektedir. İlkokul çocuklarının aritmetik bilgisiyyle yapılan bu borç hesabı, "işletme sermayesi", "depolarda nakde çevrilebilir nakit" gibi bizzat borcun kaynakları sayılarak yapılmaktadır. Oysa işletme sermayesini borcuna karşılık gösteren bir şirket hukuken iflas etmiş demektir. Ama bunların hiçbir önemi yoktur. Amaç, dezinformasyon yoluyla borsada hisse senetlerinin değer kaybetmesini önlemektir. Gerçekte ise POAŞ, Doğan Holding yüzünden 1 katrilyon 576 trilyon liralık kısa vadeli, 753 trilyon 710 milyar liralık uzun vadeli borç altına girmiş ve Özelleştirme İdaresi Doğan Holding'ten borçların karşılığı olarak yeni teminat istemiştir. Doğan Holding bu teminatı karşılayabilecek durumda değildir. Ertuğrul Özkök ve *Hürriyet* aracılığıyla Tayyip Erdoğan hükümeti lehine propaganda yaparak bu teminat isteğini ortadan kaldırmaya çalışmaktadır. Ancak iş bununla da bitmemektedir. TÜPRAŞ'ın üç günlük vadeyle mal satışını 15 günlük vadeye çıkartılmasını istemektedirler. Bu isteklerini, Petrol Ofisi Genel Müdürü Ertuğrul Tuncer "TÜPRAŞ da belki bize vadeyi, özelleştirme sonrası daha akılcı ve devletçilik kısıtlamalarından arınmış bir yönetim işbaşına geldiğinde 15 güne çıkarılsa ilave 12 gün bize 260 milyon dolar işletme sermayesi avantajı sağlayacaktır" diyerek açıklamaktadır. Böylece TÜPRAŞ'ın biran önce özelleştirilmesi ve özelleştirilmesi sonrasında "akılcı ve devletçilik kısıtlamasından arınmış bir yönetimin iş başına gelmesi" Doğan Holding'in varlık sorunu haline gelmiştir. Bugün Aydın Doğan'ın Doğan Holding'inin içinde bulunduğu durum, 2000 yılının Kasım ayında Sabah gazetesinin sahibi Dinç Bilgin'in Medya Holding'inin durumuyla aynıdır.

Mehmetçiğin kanını akıttık, bugün hala bunu kendimize soruyoruz” diyerek ortaya koyduğu tepki, Irak’a asker gönderilmesi yandaşlarının hep bir ağızdan bağırma başlamalarına neden olmuştur.

Amerikan emperyalizminin “medya”daki sopası olarak görev yapan Ertuğrul Özkök, M. Ali Birand ve Cengiz Çandar’ın hep bir ağızdan, “paşam, oraları da vatan toprağıydı” diyerek başlattıkları kampanya, giderek ordu içinde Genelkurmay başkanı Hilmi Özkök’ün sözünü dinlemeyen orgenerallerin tasfiye edilmesi gerektiğine dönüştürülmüştür. Kara Kuvvetleri Komutanı Org. Aytaç Yalman ile Jandarma Genel Komutanı Org. Şener Eruygur, Genelkurmay başkanının sözünü dinlemeyen “asiler” olarak “medya”da afişe edilirken, 30 Ağustos’ta emekli olan generaller her türlü hakarete maruz bırakılmışlardır.*

Bugün, bütün bu ilişki ve çelişkileri içinde, 8,5 milyar dolar karşılığında Amerikan emperyalizminin emrinde Irak işgaline katılması yönünde AKP, Genelkurmay ve “medya” “oydaşmışlardır”.

Amerikan genelkurmayının (Pentagon) onayı koşuluyla dört eşit taksitte alınacak olan 8,5 milyar, bir yandan şeriatçı sermaye kesimlerini sevindirirken, diğer yandan borsayı “çoşturmuş”, borsada kaybetmeye doymayan küçük-burjuvaları yüreklendirmiştir.

İşte bu ortamda PKK’nin (yeni adıyla KADEK) “tek yanlı ateş-kesi” sona erdirdiği açıklaması gelmiştir. Bu açıklama hangi gerekçeye dayandırılırsa dayandırılın, gerçek amacının Türkiye’nin Irak’a asker göndermesini önlemeye yönelik “bir tehdit” olduğunu ise herkes kabul etmektedir.

Tüm varoluşlarını Amerikan emperyaliz-

mine bağlamış olan Barzani ve Talabani’nin Türkiye’nin Irak’a asker göndermesine karşı oldukları her fırsatta ve her ortamda dile getirilmiştir. Öte yandan ise, Amerikan emperyalizminin her türlü yolu kullanarak Türkiye’nin Irak’a asker göndermesini sağlamaya çalıştığı da açıktır. Görünen odur ki, Amerikan emperyalizmi, her kesimi, diğerine karşı olan “hassasiyetlerini” ve “düşmanlıklarını” kullanarak, kendi çıkarları doğrultusunda yönetmek istemektedir. Stratejik ortaklık konseptinden askeri koalisyonlara geçiş yapan Amerikan emperyalizmi, birbiriyle çelişkisi olan ulusları birbirlerine karşı kullanarak kendi hizmetine koşturmaktadır. AB’nin Fransa ve Almanya hegemonyasından rahatsız olan ülkeleri Irak’a asker göndermekte birbirleriyle yarışırken, aynı zamanda Amerikan emperyalizmi tarafından Fransa ve Almanya’yı “disipline etmek” amacıyla kullanılmaktadırlar. Benzer biçimde, Türk ve Kürt kartları, istenildiği yerde istedikleri gibi kullanılmak için elde hazır tutulmaktadır. Amerikan emperyalizmi çok iyi bilmektedir ki, Türkiye kartı olmaksızın, Kürtlerin Irak petrolüne ilişkin isteklerini ve pazarlıklarını durduramayacaktır. Aynı şekilde, Kürt kartı, özel olarak da PKK kartı olmaksızın, Türkiye’ye askeri yönden istediğini yaptırabilmesi de olanaksızdır. Bu yolla, yeni ve ek bir talepte bulunmaksızın, sadece “hasım” tarafın yeni ve ek talebinin karşılanmaması uğruna her şeyi yapmaya hazır güçler el altında bulundurulmaktadır.

Ancak şurası kesindir: Amerikan emperyalizminin “koalisyon gücü”nü oluşturan tüm taraflar ve ülkeler, gerçeğin ne olduğunun bilincindedirler. Dün Irak’ın işgali için Birleşmiş Milletler kararının gerekmediğini söyleyen, ama bugün Birleşmiş Milletler’den karar çıkartmaya çalışan Amerikan emperyalizminin bu “çark edişinin” asıl nedeninin hergün onlarca saldırıya uğramaları ve savaş döneminden çok daha fazla kayıp vermeleri olduğunu bilmeyen de yoktur. Sorun, gerçeğin ne olduğu değildir. Sorun, kamuoyunun, “oyunun” sıradan bir izleyicisi olarak kalmasını sağlamak ve onların sessizliği içinde bir ülkenin (Irak) yağmalanmasını sürdürmektir.

Bugün Türkiye, 80 yıl öncesinde kalmış Osmanlı İmparatorluğu’nun Arap topraklarındaki işgalinin yarattığı ulusal kin ve düşmanlıkları silmemişken, AKP iktidarı, Genelkurmay ve diğer “oydaşları”, Irak’a para

* Emekli olan I. Ordu komutanı Çetin Doğan için “tarih bilgisinden nasibini almamış general” olarak söz eden Ertuğrul Özkök ve diğer “medya” tetikçilerine karşı Çetin Doğan’ın basına yansıyan son sözleri şöyle olmuştur:

“Ulusal çıkarlarımızın korunmasının, gerektiğinde sınır ötesinde güç kullanmaktan geçtiğini en iyi bilenlerdenim. Yeter ki, Mehmetçiğimiz Green-Card peşinde koşarak, ABD güçlerine kişisel çıkar için katılanlara benzemesin. ... Bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olanlar, yargısız infaza yeltenenler, Osmanlı imparatorluğunun sınırlarını bile bilmeyenler, vatanla müstemlekeyi kanştranlar, kendi sığıklarını, başkalarını kolayca malum ideoloji sahibi ve sığıkla suçlayarak, gizlemeye çalışanlar. Kısacası bana Kurtuluş Savaşımız sırasındaki mütareke basınına acıyla anımsatanlar, bu teşekkürümün dışındadırlar.”

karşılığı asker göndererek bu kin ve düşmanlıkları yeniden ve daha güçlü olarak canlandırmaya hizmet edecektir. “Allah Allah” deyip Bağdat’ın kapısını açmasıyla övünen ve burada kaç Bağdatlının kılıçtan geçirildiğini bilmezlikten gelen Genç Osman’ın torunları olarak ödenecek bedelin 8,5 milyar dolara değil değmeyeceğini ise, tarihe bakan herkes kolayca yanıtlayabilecektir.

AKP’liler unutmamalıdır ki savaş, sadece mehteran takımının müziğinden ibaret değildir. Bu ülke tarihi, bir başbakan, bir maliye bakanı ve bir dışişleri bakanının idamına tanık olmuştur. Öyle ki, bunlar, Amerikan emperyalizminin 1950’li yıllardaki en gözde adamlarıydılar. Evita Peron için dua okutturan, Kore’ye asker gönderen ve ilk IMF anlaşmasını yapan DP hükümetinin ba-

şı ve bakanlarıydılar. İdam kararları karşısında Amerikan emperyalizminin parmağını bile kıpırdatmadığını tarih kaydetmiştir. Bütün sorun, Amerikan emperyalizminin çıkarlarını gerçekleştirmeye hizmet edemeyecek hale gelmektedir. O gün geldiğinde Tayyip Erdoğan’ın gözden düşüşü, attan düşüşü kadar basit olmayacaktır.

Diyoruz ki, onlar, 8,5 milyar karşılığında Amerikan emperyalizminin Irak’taki cinayetlerine ortak olmayı kabul edenler, bu cinayet ortaklığının karşılığı olarak alınacak 8,5 milyar dolarla kendi şirketlerine çıkar sağlayacağını düşünenler, tarih ve inandıklarını iddia ettikleri tanrı karşısında hesap vermeye kurtulamayacaklardır. Şeriatın kestiği parmak acımaz deniliyorsa da, devrimin kestiği parmağın acıyacağı kesindir.

“Nâzım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ.

Amerikan emperyalizminin yarın sömürgeciyiz, dedi Hikmet.

Nâzım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ.”

Bir Ankara gazetesinde çıktı bunlar, üç sütun üstüne, kapkara haykıran puntolarla,

bir Ankara gazetesinde, fotoğrafı yanında Amiral Vilyamson’un

66 santimetre karede gülüyor, ağzı kulaklarında, Amerikan amirali.

Amerika, bütçemize 120 milyon lira hibe etti, 120 milyon lira.

“Amerikan emperyalizminin yarın sömürgeciyiz, dedi Hikmet

Nâzım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ.”

Evet, vatan hainiyim, siz vatanperverseniz, siz yurtseverseniz, ben yurt

hainiyim, ben vatan hainiyim.

Vatan çiftliklerinize,

kasalarınızın ve çek defterlerinizin içindekilerse vatan,

vatan, şose boylarında gebermekse açlıktan,

vatan, soğukta it gibi titremek ve sıtmadan kıvrınmaksa yazın,

fabrikalarınızda al kanımızı içmekse vatan,

vatan tınaklarıysa ağalarınızın,

vatan, mızraklı ilmühalse, vatan, polis copuysa,

ödeneklerinize, maaşlarınızsa vatan,

vatan, Amerikan üsleri, Amerikan bombası, Amerikan donanması topuysa,

vatan, kurtulmamaksa kokmuş karanlığımızdan,

ben vatan hainiyim.

Yazın üç sütun üstüne kapkara haykıran puntolarla :

Nâzım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ.

Askeri Darbe ile Şeriatçı Hükümet Arasına Sıkışanlar

Ülkemizde AKP hükümetinin icraatları ve planları ile şeriatçılık arasında ilişki kurulmadığı bir gün bile geçmemektedir. AKP' lilerin söyledikleri sözlerden, çıkardıkları yasalara, anayasa değişikliklerine kadar hemen herşeyin şeriatçılıkla, "takiyeci şeriatçılara" bağlantılandırılmadığı bir tek olay bile yoktur. AKP hükümetinin kendisini destekleyen sömürücü kesimler lehine aldığı kararlardan zarar gören diğer sömürücü kesimler bile, yapılanların "şeriatçılık" olduğunu söylemeye başlamıştır.

6. Uyum Paketi, 7. Uyum Paketi vs. diyerek "demokratikleşme paketleri"nin AKP tarafından birbiri ardına çıkartıldığı bir ortamda, AB'ye girilebilmesi için, AB'nin istediği ve söylediği herşeyin kayıtsız-şartsız yapılmasını isteyen AB taraftarlarının bir bölümü bile "takiye" yapıldığından "şüphe" etmeye başlamışlardır.

Yıllarca YÖK'ün üniversiteler üzerindeki baskısından, rektör ve dekan atamalarında akademik kariyerden daha çok siyasal tercihlerin belirleyici olduğunu söyleyenler, YÖK yasasının değiştirilmesini ya da tümüyle kaldırılmasını isteyenler, AKP hükümetinin YÖK yasası değişikliği kararı alması üzerine "takiye yapılıyor" diye konuşmaya başlamışlardır.

HADEP'in 3 Kasım seçimleri öncesinde "evrakta sahtekarlık" yaptığının Yargıtay tarafından onaylanmasıyla birlikte gündemin ilk sırasına yükselen, "seçimlerin tarafsız yapılmasını güvenceye" almakla yükümlü Yüksek Seçim Kurulu'nun alacağı karar beklenirken, hemen herkes YSK kararının "siyasi" nitelikte olacağını söylemeye başlamıştır.

Eğer "takiyecilik", gerçek amaçlarını ve düşüncelerini gizleyerek ve bunları farklı biçimde göstererek kendi amacına ulaşmak ise, ülkemizdeki tüm düzen politikacılarının, partilerinin ve "ikbal arayışı" içindekilerin yaptıklarına takiyecilikten başka bir tanım verilemez.

Eğer "takiyecilik", "gizli" amaçlara ulaşmak için her yolun mübah olduğu demekse, ülkemizde hiçbir işadama, tüccar, esnaf bu tanımlamanın dışında kalmaz.

Eğer "takiyecilik", kapalı kapılar arkasında konuşulanlar ile kamuoyu karşısında konuşulanların birbirinden farklılığı ise, ülkemizdeki tüm borsacılar, borsa simsarları, borsa yatırımcıları, bankacılar "takiye" ustası olarak anılmak zorundadır.

Eğer "takiyecilik", Genelkurmay karar-gahında farklı şeyler konuşup planlayıp, resepsiyonlarda farklı şeyler söylemekse, Genelkurmay başkanlığının "takiye" yaptığından hiç kimse şüphe edemez.

Bugün AKP hükümeti yeni hiçbir şey yapmamaktadır. Yaptığı tek şey, 3 Kasım seçimleri öncesine kadar, yıllar boyu "demokrasi" diye atıp-tutan politikacıların, "insan hakları" diye, YÖK'ün üniversiteler üzerindeki sultanının kaldırılması gerektiğini bağırarak küçük-burjuva aydınların, AB'ye girmek için anayasanın değiştirilmesi gerektiğini söyleyen AB yandaşlarının, IMF ile ilişkilerin kesilmesini isteyen ekonomistlerin söylediklerini yapmaktan ibarettir.

Dün, Amerikan askerlerinin Irak saldırısı öncesinde ülkemizde konuşlandırılmasını isteyen, Amerikan emperyalizmi ile birlikte Irak saldırısına katılınması gerektiğini söyle-

yenlerin karşısına, **bugün**, bunları canla başla yapmaya hazır olduğunu söyleyen ve gösteren AKP hükümeti çıkmıştır.

AKP hükümeti ve onun şeriatçı-türkçü mehteran takımı oyunu düzenin koyduğu kurallara göre oynamaktadır. Öyle ki, bu düzen, kendi yasalarını, o çok sözü edilen “hukukun üstünlüğü”nün ifadesi olan yasalarını bir dakikada değiştirerek, oyunun kurallarının yeniden belirlendiği bir düzendir. Demirel’in ünlü sözü ile “226’yı bulan”ın her istediğini yapabildiği bir düzendir. Şimdi bu düzenin araçları AKP’nin eline geçmiştir. Olan ve değişen tek şey de budur.

Bu koşullarda, AKP’nin “takiye” yapıp yapmadığının hiçbir önemi yoktur. Sorun, “türban sorunu” ise, AKP iktidarı doğrudan anayasa değişikliğine giderek türbanı serbest bırakmaya kalkışmayacak kadar deneyim sahibidir. Bunun yerine, kendilerinden öncekilerin yaptığı gibi, türban sorununu kamu yöneticilerinin insiyatiline bırakmaktadır. Yargıtay’ın ve Anayasa Mahkemesi’nin almış olduğu belirsiz türban kararlarıyla, uygulamada son sözün kamu yöneticilerine bırakıldığı koşullarda, AKP’nin yapacağı tek şey bu kamu yöneticilerini değiştirmek olacaktır.

İşte YÖK yasası değişikliği de, dışişleri bürokratlarını değiştirmek için çıkarılan 61 yaş yasası gibi, bu uygulamanın bir parçasıdır.

AKP hükümeti, YÖK yasası ile, 61 yaş yasasında olduğu gibi, tüm YÖK üyelerinin, rektörlerin ve dekanların görevlerini bırakmak zorunda kalmalarını sağlamaktadır. YÖK yasası değişikliği gerçekleştirildiğinde, bugün görev yapan tüm YÖK üyeleri, rektörler ve dekanlar “istifa” etmiş kabul edileceklerdir. Bundan sonraki adım ise, “en demokratik biçimde” yeni YÖK üyelerinin, rektörlerin ve dekanların seçimine gelmektedir. Yıllarca üniversitelerde kendi yöneticilerini kendilerinin seçmeleri gerektiğini söyleyen akademisyenler, böylece isteklerine ulaşmış olacaklardır, kendi rektörlerini, dekanlarını kendileri seçeceklerdir.

Eğer AKP’nin çıkartmayı planladığı YÖK yasası böylesine “demokratik seçim” kuralı getiriyorsa, tüm üniversite rektörlerinin hep bir ağızdan “istemazük” diye haykırarak, “Kubilay gibi” olmayı göze almaları nasıl açıklanacaktır?

AKP’nin imam-hatipli demagoglarına göre, bunlar, özgür bir seçim ortamında bir da-

ha seçilemeyeceklerini düşünen kariyeristlerdir. Onlar, seçimlerden, seçmenin “özgür iradesinden” korkmaktadırlar.

AKP’nin YÖK yasa tasansı karşıtları ise, “takiye” yapıldığından, kendilerinin “kemalist” olduklarından, bu yolla tasfiye edilmeye çalışıldıklarından dem vurmakta ve Genelkurmay’dan yardım istemektedirler.

Gerçek ise, bugün görevde bulunan YÖK üyelerinin, rektörlerin ve dekanların Genelkurmay’ın talimatlarıyla bugüne kadar yaptıklarında yatmaktadır.

Amerikan emperyalizminin “komünizm tehlikesi”ne karşı “yeşil kuşak” yaratma doktrinine uygun olarak, devrimci mücadelelerin en yaygın olduğu üniversiteler başta olmak üzere, tüm kamu alanları “dindar” personelle doldurulmuştur. Birbiri ardına Anadolu’nun değişik kentlerinde açılan “Sütçü İmam Üniversitesi” gibi üniversitelerin tüm idari ve akademik personeli bu “dindarlar” tarafından doldurulmuştur. Ve bugün bu “dindar” akademik personel, YÖK yasa değişikliğiyle “özgür seçim” ortamında oylarını kullanacaklardır. Sayısal olarak bilinmektedir ki, bu “dindar” akademik personel çoğunluktadır ve “özgür seçimler” sonucunda pek çok üniversitenin yönetimini ele geçireceklerdir.

Bundan sonrası kolaydır.

Dün, türban sorununu üniversite yönetimine havale eden, üniversite rektör ve dekanları aracılığıyla türban yasağı uygulayan “atatürkçü devlet”, aynı kurumların “dinci” kadrolar tarafından ele geçirilmesiyle, türbanın serbest bırakılması olayı ile yüzüzedir. Ve herkes bilmektedir ki, üniversitelerde türbanın serbest bırakılmasıyla, tüm “kamusal alanlarda” türban serbest hale gelecektir.

Alık, alık olduğu kadar saf, saf olduğu kadar çok bilmiş “liberal” küçük-burjuva aydını ise, olaya hâlâ “giyinme özgürlüğü” çerçevesinden bakmayı sürdürmektedir. Bunlara göre, türban yasağı kalkmalıdır, önemli olan türban takıp takmamak değil, kişinin akademik ve yönetsel yeterliliğe sahip olup olmamasıdır. Eğer kişi, “işinin ehli” ve “işini lâığı ile yapıyor”sa, türban bir engel olarak karşısına çıkartılmamalıdır!

Bu alık, saf ve çok bilmiş küçük-burjuva aydını, türban olayını basit bir “giyim zevki” olarak sunarken, kendi naifliği içinde, türbanı dini bir gereklilik olarak kabul edenler tarafından kullanıldığını görmezlikten gelirler.

Ama iş işten geçmiştir. İster “liberal”, ister “diktatoryal”, ister “kemalist”, ister “şeriatçı” olunsun, her durumda mevcut düzenin anti-komünist korkusunun sonucu olarak, üniversiteler ve devlet kurumları dinci-şeriatçı kişilerle doldurulmuştur. Bunların “seçim hakkı” elde etmeleriyle birlikte türban yasağı kaldırılmış olacaktır.

Ali Babacan gibi jöleli saçlarla, “işadamlık” şeriatçılar ortalıkta dolaşırken, üniversite öğrencilerinin bu “şeriatçı” gelişme karşısında “laik üniversite”ye sahip çıkmalarını beklemek ise safdillik olacaktır.

Pragmatist dünya görüşüne yöneltilmiş, kariyer yönetimi ve planlamasını herşeyin üstünde gören üniversite öğrencileri için, “giden agram, gelen paşam” olmaktan öteye geçmeyecektir. AKP’nin en az dört yıl hükümette kalacağına inanmış kariyer planlaması yapan bir üniversite öğrencisi, YÖK yasa değişikliğinin kendisine “yeni fırsatlar” yaratacağını düşünecektir. “Laik sermaye”de iş bulamayacağını düşünen kariyerist üniversite öğrencisinin kolayca “şeriatçı sermaye”ye yönelmesine hiç kimse şaşırılmamalıdır.

Kısacası, bugün AKP, “madem siz türban sorununu üniversite yönetimlerine bıraktınız, öyle ise biz de üniversitelerin yönetimini ele geçirerek çözeriz” demektedir. Üstelik üniversitelerin yönetimlerini ele geçirirken, küçük-burjuva aydınlarının seslerini çıkaramayacakları bir “demokratik seçim” yolunu kullanacaklardır. Seçmenlerin çoğunluğu “dinci” ve “kariyer plancısı” oldukları sonra, seçimin sonucu bugünden bellidir.

Aynı gelişme HADEP’in “evrakta sahtekarlık” yaptığına ilişkin Yargıtay kararıyla birlikte başlayan seçim tartışmalarında da görülmektedir.

Tüm “medya”da yoğun biçimde “tek başına iktidar” koşullarında “yakalanan siyasi istikrarla” ekonominin “iyiye gittiği” propagandasının yapıldığı bir ortamda, AKP yöneticilerinin de açıkça söyledikleri gibi, yapılacak yeni bir seçim AKP’nin mutlak zaferi ile sonuçlanacaktır. AKP’nin, “orman niteliğini yitirmiş arazilerin satışı”na ilişkin anayasa değişikliğinin Cumhurbaşkanı tarafından veto edilmesi üzerine referandum tehdidinde

olduğu gibi, bugün yapılacak bir seçim AKP’yi daha da güçlendirecektir.

3 Kasım seçimlerinde HADEP’in seçimlere katılabilmesi için gerekli olan 41 ilde örgütlenmeye sahip olmadığı bilindiği halde, AB ilişkilerinin zarar göreceği düşüncesi ile, Genelkurmay’ın onayı ile seçimlere katılmasına izin verirken YSK’nın aldığı karar ne denli siyasi karar idiyse, bugün alacağı kararın da aynı ölçüde siyasi karar olacağı kesindir. Aynı şekilde bu kararın da Genelkurmay onayıyla alınacağı kesindir. Ancak Genelkurmay’ın da alabileceği bir karar mevcut değildir.

YSK seçimlerin yenilenmesine karar verirse, yapılacak yeni seçimde birinci parti olarak çıkacağı öngörülen AKP’nin seçim sonrasında daha pervasız ve cüretkar olacağı açıktır.

Yok eğer YSK seçimlerin yenilenmesi yerine, 66 milletvekilliğini DYP’ye verilmesi gerektiği şeklinde bir karar alacak olursa, bu durumda AKP’nin seçime gitme kararı alması, seçimlerin yenilenmesi kararı ile aynı sonucu ortaya çıkaracaktır.

Bu durumda, Genelkurmay’ın “sakalbıyık” arasına sıkıştığı ortadadır. Bu nedenle, YSK’nın alabileceği tek karar Yargıtay’ın HADEP’le ilgili aldığı kararın yok kabul etmekten ibarettir.

Herşeye rağmen, Genelkurmay, oligarşinin onayını alarak 66 milletvekilliğinin DYP’ye verilmesi yönünde YSK’nın karar almasını sağlayabilir.

Bu durumda, AKP’nin bu resti görüp görmeyeceği, yani seçim kararı alıp almayacağı, temsil ettiği sömürücü sınıfların çıkarlarına bağlı olacaktır.

YSK tarafından hangi karar alınır alınmaz, yaşanan süreç, “şeriatçılık”, “takiyecilik” tartışmalarının süregittiği, ekonomik çıkarlara uygun olarak siyasi ilişkilerin biçimlendiği, AKP iktidarından çıkar sağlayanlar ile çıkarlarını yitirenler arasındaki çatışmanın giderek şiddetlendiği bir süreç olacaktır.

Bu sürecin en önemli gelişmesi ise, oligarşi içindeki çelişkilerin büyümesi ve oligarşi dışındaki sömürücü sınıflarla yeni bir “konsensus” arayışına yönelmek zorunda kalması olacaktır.

“Medyatik” Ekonominin Anatomisi

(Eksi Enflasyon Rakamlarına Nasıl Ulaşıldı?)

Enflasyon, en basit tanımıyla, fiyat artışı demektir. Klasik tanımıyla enflasyon, metaların değerinde hiç bir artış olmaksızın ve arz-talep dengesinde hiç bir değişme mevcut değilken **fiyatlarda** meydana gelen yükselmedir.

Bir metanın değerinde artış sözkonusu değilken ve arz-talep ilişkisinde fiyatların yükselmesine neden olabilecek bir değişme yokken (talep yükselmesi ya da arzın azalması) fiyatının yükselmesi, ancak spekülatif nedenlerle olabilirse de, asıl olarak **paranın alım gücünün düşmesiyle** olanaklıdır. Yani metaların satın alınmasında kullanılan **para biriminin değerinin düşmesi** ile meydana gelen fiyat artışları enflasyonun temel nedenidir.*

Bir para biriminin (ki bu ulusal para birimi olabileceği gibi, uluslararası değişim aracı olan dolar gibi bir başka ulusal para birimi de olabilir) değerinin düşmesi ise, piyasadaki para ve paraması değerlerin **miktarrının** (emisyon) o ülkedeki üretilen metaların toplam değerlerinin gerektirdiği miktardan daha yüksek olmasıyla olanaklıdır.

Bir ülkedeki toplam para miktarı (paraması kağıtlar –çek, senet, tahvil, bono vb.–dahil), paranın ortalama dolaşım hızı ile toplam metaların değerine oranıyla belirlenir.

* Bir başka tanımlamayla, mal ve hizmetlerin toplam değerinde bir artış sözkonusu değilken, yani üretim artmadan para arzında meydana gelen artış, eğer paranın el değiştirme (dolaşım) hızı sabitse, fiyatların yükselmesine neden olur, yani enflasyon ortaya çıkar. Bu durumda paranın değeri düşer.

Dolayısıyla para miktarı (emisyon hacmi) matematiksel olarak belirlenebilir bir niceliğe sahiptir. Meta üretiminde meydana gelen artışlara (sabit fiyatlarla GSMH'daki artışa) bağlı ve orantılı olarak para miktarındaki **artış** hiç bir enflasyonist etkiye sahip değilken; tersi bir gelişme, yani piyasadaki para miktarı gerektiği kadar arttırılmadığı takdirde, deflasyonist bir etkiye sahiptir, yani meta fiyatlarının düşmesine neden olur. Para miktarının meta üretimindeki artışa karşın azalmasıyla ortaya çıkan fiyat düşüşleri hiçbir biçimde metaların değerlerinin düşmesi ya da değerlerinin altında satılması anlamına gelmez. Sadece piyasadaki para miktarı (emisyon miktarı) meta dolaşımının gerektirmiş olduğu miktardan daha düşüktür ve bu nedenden dolayı dolaşım zamanının uzamasına neden olur. (Para kıtlığı, likitide sorunu)

Para biriminin değerindeki değişmelerle meydana gelen fiyat değişimleri (artış ya da azalış) metaların değerlerinde hiçbir değişikliğe neden olmadığından, sonal olarak kapitalistin kârlarında ve kâr oranlarında herhangi bir değişikliğe neden olmazlar. Aynı şekilde, tüketicinin aldığı metaların değerleri de değişmeden kalır. Dolayısıyla para biriminin değerindeki değişmelerle meydana gelen fiyat değişmelerinde, **metaların değeri açısından**, gerek kapitalist, gerekse doğrudan tüketici için bir değişme sözkonusu değildir.

Ancak piyasadaki para miktarındaki değişmelerle paranın değerindeki değişmeler (yükselmesi ya da düşmesi) sözkonusu

iken, diğer alanlarda ya da bazı alanlardaki değişmezlikler (örneğin ücretlerde, maaşlarda, hammadde fiyatlarında, ara mallarında vb.) eşitsizlikler doğurur ve ters yönde gelir aktarımına yol açarlar.

Örneğin, piyasadaki para miktarı (emisyona hacmi) artarken ve buna bağlı olarak fiyatlar yükselirken, ücretlerin sabit kalışı ya da artışının fiyat artışından daha az olduğu koşullarda, **ücretlinin gelirlerinin bir bölümü** karşılığı olmaksızın ya da karşılığında eşdeğer bir meta ya da hizmet almaksızın, meta ya da hizmet **üreticisine** (kapitaliste) geçer. Bu da, gelirlerin dağılımında değişiklik demektir. Bir başka deyişle, ülkedeki mal ve hizmet üretiminin **toplam değeri değişmemişken**, burdan elde edilen gelirlerin (kâr, faiz, ücret, rant) dağılımında değişme meydana gelmiştir. Ortada daha **fazla** gelir mevcut değilken, varolan gelirin dağılımı değişmiş olur.

İşte enflasyon ve deflasyon, gelirlerde artış olmaksızın **gelir dağılımını** değiştiren kapitalist ekonominin bir aracı (enstrümanı) dir.

Eskiden 100'lük bir para miktarı ile alınabilen bir meta, paranın değerindeki değişmeye bağlı olarak, daha fazla ya da daha az bir para miktarı ile alınır hale gelir. Bir doların 1.400.000 TL olduğu bir zaman diliminde, bir metanın 1.400.000 TL ile satılması ya da satın alınması ile 1 dolar ile satılması ve satın alınması arasında hiçbir fark yoktur. 1.400.000 adet TL verilmesi ile 1 adet dolar verilmesi, alınan ya da satılan metanın değerini hiçbir biçimde değiştirmez.

Ancak bir metanın üretim ve dolaşımı an'a değil, belirli bir zamana bağlıdır. Bu zaman ister bir yıl, ister bir ay, isterse bir saat olsun, her durumda belli bir zaman dilimini kapsar. Doğal olarak paranın değerinin düşmesiyle meta fiyatlarında meydana gelen yükselme, paranın değerinin düşmesinden önce üretilmiş ve henüz satılmamış metaların, değerlerinin üstünde satılmasına neden olur. Böylece meta üreticisi kapitalist, üretim sürecinin başlangıcında hesaplanan kârdan daha fazla kâr elde eder. Aynı durum, paranın değerinin düşmesinden önce meta satın almış olan, ancak henüz satmamış (stoklardaki metalar) olan tüccar için de geçerlidir.

Böylece sanayici kapitalist ve tüccar, elindeki metaların değerlerinin üstündeki bir fiyattan satarak ek bir gelir (kâr) elde etmiş

olurlar. Bir bakıma **spekülatif** bir kazanç elde edilmiştir. Tıpkı şeker stok etmiş bir tüccarın, şeker fiyatlarının artacağı ya da şeker kıtlığı olacağı düşüncesiyle şeker talepteki artıştan yararlanarak elde etmiş olduğu stokçuluk kân gibi spekülatif bir kâr sağlar.

Buradaki kâr, metanın üretiminde ona eklenen değerle (artı-değer) değil, üretilmiş metanın fiyatının, değerinin üzerine çıkmasından elde edilen bir kârdır. Dolayısıyla kârın kaynağı, metanın alıcısı, yani tüketicinin o metaya **değerinin üzerinde** bir ödemede bulunmasıdır. Eğer tüketici, sabit ya da belirli bir zaman için sabit bir gelir sahibi ise, doğal olarak bu durumda asıl bedeli ödeyen, kân "realize eden" kişi durumundadır.

Böylece enflasyon, sabit gelir sahiplerinden (ücretli işçi, memur vb.) sanayici kapitaliste ve tüccara doğru bir gelir transferini gerçekleştirmenin aracı olur. Bu gelir transferi ülke çapında ve büyük birimlerden ele alındığında, hiçbir maliyeti olmayan (faiz gibi) büyük bir para miktarının sanayici kapitaliste ya da tüccara aktarılmasıdır, karşılıksız bir kârdır, maliyetsiz bir kredidir.

Ancak tüm bunlar, paranın değerinin düştüğü koşullarda üretilmiş, ancak henüz satılmamış metalar ve meta sahipleri için geçerlidir. Bu ek kârlardan sonra üretim süreci yeniden başladığında, sanayici kapitalistin üretim girdisi olarak kullandığı metaların fiyatları da aynı ölçüde artmış olacağından, üretim süreci tamamlandığında ortaya çıkan yeni üretilmiş metanın maliyeti yükselmiş olur. Dolayısıyla metanın değeri ile (ya da üretim fiyatı ile) yükselmiş olan fiyatlar arasında yeniden bir denge oluşmuş olur. Bu durumda, bir önceki süreçte elde edilen spekülatif kazanç (kâr) tekrar elde edilemez.

Bir başka ifadeyle, paranın değer kaybetmesiyle meta fiyatlarındaki artış, maliyet artışı ile birleşerek, metaların üretim fiyatları (değerleri) ile fiyatlar arasında yeni bir denge oluşturur. Böylece paranın değer kaybetmesine neden olan para miktarındaki artış, fiyatlardaki genel artışla karşılanarak, piyasada yeniden bir emisyon dengesi ortaya çıkar.

Böylece sadece üretilmiş metalar için bir kâr kaynağı hizmeti gören enflasyon, yeniden üretimle birlikte bu işlevini yitirir.

Ancak enflasyonun kısa bir süre için bile

olsa varolmuşluğu, yeni üretim sürecinde maliyetlerin yükselmesine neden olduğundan, metallerin üretim fiyatlarının yükselmesine yol açar. Bu nedenle **etkisi daha sonraki zamanlarda da varlığını sürdürür.**

Eğer enflasyonun ortaya çıktığı ülke ekonomisi dış ekonomilerle ilişki içinde ve bu ilişki tümüyle “piyasa kurallarına” bırakılmış ise, enflasyonun etkisi üretim sürecinin ülke içinde kesintiye uğraması sonucunu da beraberinde getirir. Çünkü paranın değer kaybetmesiyle elde edilen kısa vadeli kazançlar, orta ve uzun vadede maliyetlerin yükselmesine, metallerin değerlerinin yükselmesine neden olurken, aynı değer artışının diğer ülke metallerinde gerçekleşmemiş olması, bu kez **ülke içinden ülke dışına doğru bir gelir transferine** yol açar.

İthalatın “liberalize” edildiği koşullarda bu gelir transferi, ithalattaki büyük artışlarla kendisini gösterir. İthalattaki artış, aynı zamanda ülke içinde üretimin azalmasına ve istihdamın düşmesine (işsizlik) yol açar. Çünkü enflasyon nedeniyle ülke içinde üretilen metallerin değerleri yükselirken, ithal edilen metallerin değerleri sabit kaldığından, yükselen meta fiyatı daha düşük değere sahip metalar lehine ek kâr, değerinin üstünde bir kâr sağlamaya başlar.

Böylece burjuva ekonomistlerinin “maliyet enflasyonu” adını verdikleri olgu, dış ekonomik ilişkiler nedeniyle ortaya çıkar.

Gerçekte ise, “maliyet enflasyonu”, ülke içinde üretilen metallerin değerleri ile ithal edilen **aynı** metallerin değerleri arasındaki farktır.*

Eğer herşey bu aşamada **sona ermiş olursa**, zaman içinde dengeler yeniden kurulur ve farklılıklar asgariye iner, hatta tümüyle ortadan kalkar. Bu durumda o ülke ekonomisi yeniden eski düzeyine ulaşır.

Ekonomi eski düzeyine ulaşırken, “maliyet enflasyonu” alt edilmiş olacaktır. Bunun tek yolu, “girdi” maliyetlerinin düşmesidir. Herkesin bildiği gibi, meta üretiminde en temel “girdi” işçi ücretleridir. İşçi ücretlerinin düşürülmesiyle maliyetler düşer ve metanın değeri, ithal edilen metallerin değerleri

seviyesine iner.

Zaman olarak sınırlandırılmış bir enflasyon döneminden kazançlı çıkanlar açıktır: İlk başta üretmiş olduğu metasını daha yüksek fiyatla satan iç sanayi kapitalisti ve yerli tüccar; ikinci olarak ithal edilen yabancı metallerin üreticileri ve ithalatçılarıdır. Kaybedenler ise çalışanlar, ücretli çalışanlar, yani işçilerdir. Salt tüketim malları alıcısı olarak pazarda yer alan küçük-burjuvalar ve köylüler de aynı süreçte kaybedenler safında yer alır.

“Sabit gelirliler” (ki köylüler de enflasyon koşullarında bu kategoriye girer), ilk anda satın aldıkları metalara değerlerinden daha fazla ödeme yaparak ve sonra da gelirlerinde enflasyon artışına bağlı bir artış olmamasından dolayı zararlı çıkarlar. Bunların zararlarının toplamı, diğerlerinin kârlarının toplamına eşittir. Yeni süreçte (enflasyonun belli bir zaman dilimi ile sınırlı olduğunu kabul ediyoruz) bu kesimlerin gelirlerinde enflasyonla kaybettikleri oranda bir artış olmadığı takdirde, sonuç, gelir dağılımının enflasyon öncesine göre daha da aleyhlerine olacaktır.

Eğer “sabit gelirliler”, enflasyon sonrasında gelirlerini enflasyon oranında artırabilirlerse, kayıplar, enflasyon süresince metalara fazladan ödedikleri toplam parasal değerinin yıllık faiz oranıyla belirlenen miktarı kadar olacaktır.

Örneğin, enflasyonun 1999 Ocak ayında başlayıp **yıl sonunda** sona erdiğini varsayalım. 1999 yılında Türkiye’deki enflasyon oranı %65’tir. Yani 1999 yılında üretilen tüm mal ve hizmetlerin fiyatı, değerlerinde hiçbir artış olmaksızın bir önceki yıla göre %65 artmıştır.

Bu durumda, aylık geliri (ücret ya da maaş olarak) 100 milyon lira olan bir “sabit gelirlili”nin, bir önceki yıla göre aynı tüketim düzeyinde yaşamını sürdürebilmesi için %65 daha fazla gelire sahip olması gerekir. Aksi halde (somutta) tüketimini %65 azaltmak zorundadır. Paranın değeri açısından, onun bir yıl önceki 100 milyon lirası, 1999 yılında ancak 35 milyon liralık bir alım gücüne sahiptir. Aynı yıl kamu kesiminde ücret ve maaş olarak ödenen para 6,9 katrilyon TL’dir (16 milyar dolar). Buna göre kamu kesimi çalışanlarının enflasyon karşısında kaybettiklerinin parasal karşılığı 4,4 katrilyon TL ya da 10 milyar dolardır. Tüm çalışanlar ele alındığında bu miktar 10 katrilyona (23 mil-

* Metanın değeri, değişmeyen sermaye + değişen sermaye + artı-değer’den oluşur. Kapitalist açılarından metanın değeri, metanın üretim fiyatı olarak tanımlanır. Ona göre, bir metanın üretim fiyatı, sabit sermaye + döner sermaye + ortalama kâr’dan oluşur.

yar dolar) yükselmektedir.

Bir sonraki yıl çalışanların ücret ve maaşları ile tarım ürünlerinin taban fiyatları enflasyon oranı kadar artırılmış olsa bile, bir yıl içinde mal ve hizmetler için ödenen fazla para, yıllık faiz oranının %100 olduğu koşulda, aynı miktarda faiz geliri sağlar.

Bu durum, “sabit gelirlilerden” sermaye kesimlerine yapılmış bir değer aktarımı olarak, gerçek bir karşılığı bulunmayan ve üretime bağlı olmayan **ek bir sermaye birikimi** demektir. Bu ek sermaye, “para politikaları” ile gerçekleştirilmiştir ve çalışanlardan sermaye kesimine yapılmış bir değer transferidir.

Bizim gibi dışa bağımlı ülkelerde enflasyon aracılığıyla “sabit gelirliler”den yapılan gelir transferi, neredeyse tümüyle ülke dışına aktarılmaktadır. Bunun en açık sonucu ise, ülke içinde kapitalist sermaye birikiminin çok küçük ölçekte gerçekleşmesidir. Bugün “reel sektör” olarak tanımlanan kesimlerin ihtiyaç duyduklarını ilan ettikleri “yatırım kredisi” bu sermaye birikiminin sınırlılığı nedeniyle ortaya çıkmaktadır. Daha tam ifadeyle, ülke içinde, enflasyon aracıyla da olsa, elde edilen kârlar iç yapıda sermayeleştirilemediğinden, küçük ve orta sanayi sürekli borçlanma yoluyla sermaye bulmak zorunda kalmaktadır, dikkate alınabilecek ve sözü edilmeye değer bir **öz sermayeye sahip değildir**.

Şüphesiz ülkemizde enflasyon, ne bir yıl ile sınırlı bir “araç” olmuştur, ne de tek rakamlı. 1970 ortalarından itibaren enflasyon tümüyle başlı başına bir ekonomi-politika haline dönüşmüştür.

Enflasyon politikasının sürekli hale getirilmesi, bir yandan gelir dağılımını büyük ölçüde değiştirirken, diğer yandan ithal malları için sürekli bir pazar sağlanmıştır.

Enflasyon, ilk anda belli kesimlere ek bir gelir (kâr) getirici unsur ise de, süreklilik durumunda, “tüm kesimlerin bedel ödedikleri” bir olgu haline dönüşür. Özellikle maliyetlerin yükselmesine neden olarak, ülke içi metallerin üretim fiyatları ile dünya pazarlarındaki aynı metallerin üretim fiyatları arasında büyük farklılıklar oluşturur. Enflasyonla yükselen fiyatlar, iç pazarda bir yandan talebi düşürürken, diğer yandan maliyetleri yükseltmiştir. Talepteki düşüş metallerin satılmasını getirerek, meta-sermayenin para-sermayeye dönüşümünü kesintiye uğratarak, maliyetlerdeki yükseliş, kâr oranlarının düş-

mesine neden olmaktadır.

Ama aynı dönemde aynı metallerin dünya pazarlarındaki fiyatı (metallerin değerleri ya da üretim fiyatları üzerinden satıldığını varsayıyoruz) ülke içindeki maliyet fiyatlarının altında olmasına rağmen, daha yüksek kâr sağlamaktadır. Ülke içinde yükselen fiyatlar yabancı malların ithalatı için uygun bir ortam yaratmaktadır.

Sorun, “**ithalatın liberalize edilmesi**”dir. İthalat, özellikle tüketim malları ithalatı serbest bırakıldığı oranda, yabancı şirketlerin iç pazara kolayca girmesi ve eski dönemden daha yüksek bir kâr oranını “realize” etmeleri olanaklı olur. Bütün sorun, “ithalatın liberalizasyonu” için uygun bir siyasal ortamın sağlanmasındadır.

Ancak sorunun siyasal niteliği, sadece kendi isteklerini kayıtsız-şartsız yerine getirecek işbirlikçilerin iktidara getirilmesiyle çözümlenebilir nitelikte değildir. İthalatın serbestleştirilmesiyle kendi pazarlarını kaybedecekleri kesin olan iç pazara yönelik üretim yapan sermaye kesimlerinin, böyle bir gelişme karşısında kayıtsız kalması ya da onaylaması beklenemez. Özellikle Anadolu’da siyasal bir güce sahip olan bu küçük ve orta sermaye kesimlerinin “ithalatın liberalizasyonu”nu yandaşı olabilmeleri için, bu durumdan çıkar sağlayabileceklerini kabul etmiş olmaları şarttır.

Enflasyonist politikanın sürekli kılınmasıyla spekülasyon kâr sağlayan küçük ve orta sermaye kesimleri, zaman içinde enflasyonun maliyet artırıcı sonuçlarını telafi edemez/ettiremez hale geldikleri ve buna bağlı olarak kâr oranlarının sürekli düşmeye başladığı koşullarda, maliyetlerin düşmesine yol açacağı beklentisiyle “ithalatın liberalizasyonu” taraftan olmuşlardır.

İlk dönemde (1980 sonlarına kadar) T. Özal’ın ifadesiyle, ülke içi fiyatlardan çok düşük olan dünya fiyatlarından ara malları ithalatıyla maliyetlerini düşüren küçük ve orta sermaye kesimleri (“reel sektör”), hızlı birer “liberalizm” yandaşı olurken, giderek ithal mallarının fiyatlarının artışı ile yeniden başlangıç günlerine geri dönmüşlerdir.

Bu ortamda, eski dönemde kendi üretim girdilerini (ara malları) ucuza satan ve bu sayede maliyetlerin düşmesini sağlayan KİT’ler önlerine atılmıştır. KİT ürünlerinin dünya fiyatlarının üstünde bir maliyete sahip olmasının gerçek nedeninin enflasyonist politikalar olduğunu göremeyen bu sermaye

kesimleri, KİT'lerin "özelleştirilmesi" yoluyla, bir yandan yeni yatırım olanağı ortaya çıkacağını, öte yandan da KİT ürünlerinin içte daha düşük maliyetle üretilerek satın alılabilecekleri düşüncesine yöneltmiştir.

Ve herkesin bildiği gibi, özelleştirilen KİT'ler kısa bir süre sonra iflas ederek tümüyle devre dışı kalmışlardır.

Artık siyasal olarak bile yapılabilecek bir şeyin kalmadığını gören "reel sektör", 1990'ların ortalarından itibaren paradan para kazanma yoluna girmiştir. Tüm parasal kaynaklar repoya, devlet bonolarına yatırıma başlanmış ve borsa yeni "reel" yatırım alanı haline gelmiştir.

Bu yeni kolay para kazanma yolu da bir süre sonra (1999) tersine dönmeye başladığında, "reel sektör" yeniden enflasyon konusuna geri dönmüştür. Artık varsa da yoksa da enflasyonun aşağı çekilmesi, tek haneli enflasyon rakamları vs. konuşmaya başlanmıştır. Sanmaktadırlar ki, enflasyon düştüğü oranda eski güzel günlere yeniden kavuşacaklardır. Ama bu kez de karşılarna döviz sorunu çıkmıştır.

Bu kez de, günlük olarak dolar kuru zleyicisi haline gelmişlerdir.

Kısacası, sapla saman karışmış, herşey kısa vadeli iniş çıkışlar etrafında dönmeye başlamıştır.

IMF destekli "döviz çıpası" uygulanmış, olmamış; "dalgalı kur"a geçilmiş, yine olmamıştır. Dolar çıktığında da işler kötü gitmiş, indiğinde de işler düzelmemiştir.

Enflasyonun ekonominin basit bir konjonktürel hareketi olmayıp, sürekli bir ekonomi-politika olduğu ve dışa bağımlı bir ülkede, klasik deflasyonist politikaların da işe yaramadığı açığa çıkmıştır. Elde kalan tek umut, ülkenin topraklarını, şu ya da bu biçimde satarak elde edilecek paraya bağlanmıştır (Ülkenin "en büyük ihracat ürünü" olduğu ilan edilmiş olan ordunun para karşılığı başka ülkelere kiralanması olayı, toprakların satılmasından başka umudu kalmamış kesimler için doğal bir olaydır).

Bugün enflasyonda "eksi" rakamları açıklanırken, doların düşük kuru, yani TL'nin %25'ler oranında "değerlenmesi", neredeyse birbirinden ayrı iki olgu gibi ele alınmaktadır. İthalatta meydana gelen artış "ihracat patlaması" ile gözlerden kaçınılırken, cari işlemler açığının "o kadar büyütülmesi gerektiği" söylemleri ortalıkta dolaşmaktadır.

Yıllık büyüme oranının %5'lerin üzerine çıkacağı kesinleşirken, üretim kapasitelerinin sürekli yükseldiği haberleri ortalıkta uçuşmaya başlamıştır. AKP iktidarının büyük ve ezici çoğunlukla iktidara gelmesiyle başladığı ilan edilen "siyasi istikrar" sayesinde ekonominin iyileştiğini ilan edenler için, bu ülkede yaşayan insanların bu "iyileşmeleri" günlük yaşamlarında göremediklerinden şikayet etmelerinin de bir önemi bulunmamaktadır.

Tüm tarihsel süreçte, yaşanılanlar, ekonomi bilgisi ve deneyimi unutulmuş, unutturulmuş ya da görmezlikten gelinmektedir.

Enflasyonda "eksi" rakamları ilan edilirken, kendilerini "uzman ekonomist" olarak ilan edenler, "yaz aylarında konjonktürel olarak enflasyon düşük çıkar" gibisinden hamasi konuşmaları sürdürürken, diğer yandan "verilerin iyi geldiği" üzerine muhabbet edebilmektedirler.

Özcesi, enflasyonun düşüşünden hiç kimse fazlaca sevinç duymamaktadır. Tüm "iyi haberler"e rağmen, sermaye kesimlerinde bir kaygı, korku varlığını sürdürmektedir. (Kimi psiko-ekonomistlere göre, onlarca yıl enflasyon içinde yaşamış bir toplumun kaygılı oluşu "normal" bir psikolojik durumdur!)

Oysa, "eksi" enflasyon rakamları "iyi" bir şey ifade etmemektedir. Ekonomi, yıllardır içinde bulunduğu bunalımla yaşayıp gitmektedir. Üstelik, istatistik kurumlarından hazine yönetimine kadar tüm bürokrasi ve ekonomi "aktörleri", olanları algılayamamakta, "veriler"i değerlendirememektedir. "Medya" da yazı yazabilen birkaç akli başında ekonomi yazarı ise, "onlar da haklı, bunlar da haklı" diyerek "veriler"i yaratmış olduğu çelişkiyi ortaya koymaya çalışmaktadırlar (Güngör Uras gibi).

Yeniden enflasyon konusunun başına dönülmesi gerekmektedir.

Enflasyon nedir?

Metallere değerlerinde gerçek bir artış sözkonusu değilken, paranın değer kaybettiğiyle birlikte fiyatların yükselmesidir.

Eğer bu klasik tanım doğru ise, bugün dolar karşısında TL'nin %25 değer kazandığı bir ortamda, paranın değer kaybettiğinden söz edilemez. Bu nedenle fiyatların (TL bazında) düşmesi kaçınılmazdır.

Yok eğer, TL'nin "değer kazanması" "aşırı değerlenmesi" ise, enflasyonda meydana gelen düşüşlerin "yapay" olduğu, "dışsal ve

ekonomik olmayan bir nedenle” ortaya çıktığı kabul edilmek zorundadır. Bu ise, dolarn yeniden değer kazanmasıyla birlikte enflasyonun yükselmesinin kesin olması demektir.

Bugün ekonominin “iyi gelen” verilerinin ilk gösterdiği gerçek, ülke içinde üretilen bir malın değerinin dolar bazında arttığıdır. Aynı şekilde, ithal edilen aynı malın değeri, TL bazında düşüktür. Eğer malların değerleri üzerinden (üretim-fiyatlarından) satıldığını kabul edersek (spekülatif fiyat-değer sapmasını bir yana bırakırsak), ülke içinde üretilen bir malın değeri, altı ay önce bir dolar (1.700.000 TL) iken, bugün 1,18 dolara yükselmiştir. Oysa ki, bu malın değerini artıran hiçbir gelişme mevcut değilken böyle bir artış ortaya çıkmıştır.

Aynı biçimde, altı ay önce 1.700.000 TL değerinde olan bir dolarlık ithal malının değeri, 1.400.000 TL'ye düşmüştür.

Diğer tüm etkenler eşit olmak koşuluyla, aynı malın farklı iki değere sahip olması durumunda, o malın gerçek değerinin (üretim-fiyatının) ne olduğunun saptanması fazla zor değildir. “Globalleşen dünya” propagandistlerinin anlayacağı dilden ifade edersek, o malın gerçek değeri uluslararası emtia borsasında ortaya çıkan ortalama fiyattır. Bu da, o malın dolar olarak dünya pazarındaki fiyatına eşittir.*

Bu bağlamda, örneğin bir kot pantolonun değeri (arz-talep dalgalanmasını hesaba katılmıyorsa, fiyatı) uluslararası pazarda 40 dolar ise, ülke içinde de değeri aynı olmak durumundadır. Ama yukarıda ortaya koyduğumuz gibi, TL'nin “değerlenmesi”yle birlikte bunun değeri 30 dolar seviyesine inmiştir.

Bu koşullarda, ülke içinde ve dışında aynı pantolonu üreten iki kapitalistin metalarnın değeri arasındaki bu fark karşısında, ya iki ayrı fiyata sahip olacak ve iki ayrı fiyattan satılacaktır; ya da her ikisi de ortalama bir fiyattan satılacaktır, ki bu durumda biri metasını değerinin altında satarken, diğeri değerinin üstünde satacaktır.

Eğer piyasada ortalama fiyat 40 dolar üzerinden gerçekleşiyorsa, birinci kapitalist

metasını değerinden satarken, ikinci kapitalist değerinden 10 dolar daha yüksek bir fiyata satmış olacaktır. Dolayısıyla birinci kapitalistin kâr oranı normal bir kâr oranı olursa, ikincisinin kâr oranı + %33 daha fazla olacaktır. Bu durumda, ikinci kapitalist birincisine göre %33 oranında “rekabet gücü”ne sahiptir. Malını %33 daha düşük fiyattan sattığında bile, birincisinin elde etmiş olduğu “normal kâr”ı elde etmeye devam edecektir. Ama birinci kapitalist düşen fiyattan sattığında %33 zarar etmeye başlayacaktır.

Hiçbir alıcı, tüketici aptal olmayı kabul etmeyeceğine ve “serbest pazar ekonomisi” sözkonusu olduğuna göre, her durumda ikinci kapitalist birinci kapitalisti pazardan silecektir.

Elbette bu durumun tersi de geçerlidir. Yani ithal mal üreticisi kapitalist 40 dolar gerçek değere ve fiyata sahip olan malını, dolardaki düşme ve TL'deki değerlenme nedeniyle 30 dolara satmak zorunda kalırsa, bu kez kendisi zarar etmek durumundadır.

Demek ki, öncelikle, iç piyasada satılan malların gerçek değerinin (fiyat=değer) ne olduğunun saptanması gerekmektedir.

Emek verimliliğinin çok yüksek olduğu, sermaye-yoğun “teknoloji” kullanan emperyalist ülkelerin birim başına maliyetleri ile, düşük verimlilik koşullarında düşük ücretle üretim yapan geri-bıraktınlmış ülke üreticisinin maliyeti ve her ikisinin kâr oranlarının saptanması sadece matematiksel bir işlem-den ibarettir.

Günümüz koşullarında “dünya fiyatları” her malın değerinin ölçüsü durumundadır.

İthalat tümüyle dolar üzerinden yapıldığı için, TL'nin dolar karşısında değer kazanması, ithal malların üreticisi açısından bir zarar ortaya çıkarmamaktadır. O, malını ithal etmek isteyen tüccarla anlaşmayı dolar olarak yapmıştır ve her zaman karşılığını dolar olarak alacaktır. Dolarn TL karşısındaki durumu, ancak o malı ithal eden ve ülke içinde satan tüccarı ilgilendiren bir konudur.

Altı ay önce, bir Amerikan şirketiyle 100 bin dolarlık mal ithali için anlaşma yapmış bir yerli tüccar, altı ay sonra ödeme yapsa bile, Amerikan şirketi, her durumda 100 bin dolarını alacaktır. Ama dolarn 1.700 bin olduğu dönemde bu anlaşmayı yapan yerli tüccar (ithalatçı) için, şimdi 1.400 bin TL ödemesi yeterlidir. Böylece altı ay önce 1.700'den ithal ederek belli bir miktar (ör-

* Burada gerçek değer, ortalama kâr oranıyla belirlenen değerdir. Arz-talep dengesinin olduğu koşullarda, metalarn değerleri üzerinden satıldığını varsayıyoruz. Bu durumda, metanın değeri ile fiyatı eşittir.

neğin 100 bin TL) kâr edeceğini hesaplayan ithalatçı tüccar, şimdi 300 bin daha fazla kâr etmiş olacaktır.*

Bu nedenle, doların TL karşısında değer kaybetmesinden ilk anda kârlı çıkan ithalat kesimidir.

Aynı enflasyon olayında olduğu gibi, doların fiyatının yüksek olduğu dönemde anlaşması yapılmış ithal malından, TL'nin değer kazanmasıyla, fazladan kâr sağlayan ithalatçı, dolar fiyatının düşmeye devam etmesiyle aynı kâr elde etmeyi sürdüremez. Bu durumda dolarda meydana gelen düşmenin devam etmesi, onun "tatlı" kârının sonu demektir. Dolayısıyla doların değerindeki düşüşten olumsuz yönde etkilenen de yine kendisi olmak durumundadır.

Ancak ithal mallarının iç piyasadaki fiyatları, dolardaki düşmeye oranla düşmemişse, ithalatçının "tatlı" kâr varlığını sürdürecektir.

Bu açıdan, ülke içindeki enflasyonun düşmesi ya da yükselmesi ithalatçı tüccar (ve tabii ithal malları) etkilemez. Onlar için enflasyon sorunu ihmal edilebilir bir nicelikten ibarettir. Onları ilgilendiren tek şey, ithal ettiği malı satabilmektir. Bu da piyasadaki taleple ilgilidir. Enflasyon yükselse bile, ithalatçı, yeterli talep sağlayabilmek için malın fiyatını artırmasa da, "tatlı" kârını elde etmeye devam eder. Sorun, tüketicinin alabileceği fiyat seviyesini "yakalayabilmek"tir.

Böylece yüksek enflasyon koşullarında fiyatı artmayan ithal malları ile karşı karşıya kalındığında (ki burada iç piyasadaki talep daralması belirleyicidir, yani "sabit gelirlerin" gelirlerinde "reel" olarak artış olmamasıdır) ve bu mallar enflasyon endeksinde önemli bir ağırlığa sahip "kalemler" ise, doğal olarak enflasyon rakamlarında bir düşme görülecektir.

Ve ekonomiyle ilgili herkesin ve kendini ekonomist zanneden küçük-burjuvaların çok iyi bildiği gibi, düşük kur, ithalatın artması demektir. Kurlardaki her düşüş ve dolayısıyla TL'nin değerindeki her artış ithalatı artırır. Enflasyon endeksinde ithal malların sayısal olarak çokluğu, giderek enflasyonda

"eksi" rakamlarının görülmesine yol açar.

ATO başkanı Sinan Aygün'ün açıkladığı gibi, bugün DİE'nin enflasyon endeksinde **tenis topu** bile yer almaktadır. Açık ki, tenis topu ithal maldır. Dolar olarak alınan, ancak TL'nin değerlendirilmesiyle fiyatı düşük görünen tenis topu, kaçınılmaz olarak enflasyonun düştüğünü gösteren bir sayısal karışılığa sahip olmaktadır.

Günümüzün "iyi ve olumlu ekonomik haberler"inden bir diğeri ise, "iç talepte canlanma" olduğudur. Üretimde ve kapasite kullanımında önemli artışlar olduğuna ilişkin verilerle yan yana getirildiğinde, enflasyonda düşüş "devam ediyor"sa, talep ile arz arasında ikinci aleyhine olan dengenin varlığını sürdürmeye devam ettiği sonucu çıkmaktadır. Yani enflasyonun düştüğüne ve talepte artış olduğuna ilişkin açıklamalara karşın, piyasadaki arz talepten fazladır. Bu durumda fiyatların düşmesinden doğal hiçbir şey yoktur. Hele ki, iç pazar için üretim yapan küçük ve orta sermayenin yüksek faiz oranlarıyla aldığı kredilerle üretim yaptığı düşünülürse, malını satabilmek için tek yapabileceği şeyin fiyatları düşürmek olduğunu görmek için ekonomist olmak gerekmemektedir.

Böylece enflasyondaki "eksi" rakamlarının temel nedeni:

1° İthal mallarının toptan ve tüketici fiyatları endeksinde artan ağırlığı nedeniyle, doların değerindeki düşüş;

2° Talepteki daralma, yani halkın gelirlerinin "reel" olarak azalmasıdır.

Her ikisinde meydana gelecek ters yöndeki bir değişim, kaçınılmaz olarak enflasyonun yükselmesine neden olacaktır.

Böylece, doların düşmesi ile iç pazardaki talep daralması ekonominin bugün içinde bulunduğu durumun anlaşılması için iki temel olgu durumundadır.

İlk yanıtlanması gereken, doların neden düştüğü, yani TL'nin neden "değerlendiği" sorusudur.

Bugün artık "mikro ekonomist" oldukları açıkça ilan edilen dünün "borsa uzmanları"na göre, dolardaki düşüşün ilk nedeni, uluslararası piyasalarda doların euro karşısında değer kaybetmesidir.

Oysa bir euro'nun 1,20 dolar olması ile bir doların 1,20 euro olması TL açısından hiçbir "değere" sahip değildir. Eylül ayı fiyatlarıyla ifade edersek, bir doların 1.400 bin ve euro'nun 1.600 bin olması ile, bir dola-

* Doların sürekli değer kaybetmesiyle ortaya çıkan bu "artı-kâr" karşısında şirketler dolarla borçlanarak ithalata yönelmişlerdir. Tümüyle dışarıya yapılan bu borçlanmanın şirket bilançolarındaki ilk üç aylık sonucu 4,3 milyar dolarlık "döviz açığı" olmuştur. (Bkz. Güngör Uras, *Milliyet*, 31 Temmuz 2003)

rn 1.600 bin ve bir euro'nun 1.400 bin olması, TL'nin değerini bir kuruş artırmaz ve eksiltmez. Olsa olsa, evini dolarla kiralayan ile euro ile kiraya veren ev sahiplerinin TL olarak gelirlerinde bir farklılık yaratır ve evsahibi ile kiracı için sorun olarak ortaya çıkar. İç piyasada ne talep daralmasına, ne de yükselmesine yol açar.*

Demek ki, dolardaki düşüşün nedeni başka yerde aranmalıdır.

Bugün "mikro" olmayan tüm "ekonomistler" in reddedemedikleri gerçek, emperyalist ülkelerin resesyon ve deflasyon olgularıyla karşı karşıya olduklarıdır. Yani Avrupa ülkelerinde durgunluk ile fiyat düşüşleri birlikte görülmektedir. Üretimde sürekli düşüşler yaşanırken, yani arzda artış gerçekleşmezken, fiyatlar düşmektedir. Japonya başta olmak üzere emperyalist ülkelerin merkez bankalarının faiz oranlarını sürekli düşürmelerine rağmen, durgunluk varlığını sürdürmekte ve fiyatlar düşmektedir. Bugün dünya ekonomisinde fiyat düşmesinin karşılığı deflasyonist gelişmez. Hiçbir enflasyon sorunu yokken, deflasyonist politikalar uygulanmazken ortaya çıkan deflasyon, yani enflasyon oranlarında "eksi" rakamların ortaya çıkması emperyalist ekonomilerin en temel sorunu durumundadır.

Özcesi, emperyalist ülkelerde aşırı-üretim bunalımı varlığını sürdürmektedir. Bu, emperyalist ülkelerdeki aşırı-üretim henüz emilmediğini, yani bunları emecek bir talebin ortaya çıkmadığını, arz ile talep arasın-

da dengenin henüz kurulmadığını göstermektedir. Emperyalist ülkelerin metalarnın fiyatları sürekli düşme koşullarında iken, aynı malların ithal edildiği ülkelerde yükselmesi zaten ekonominin yasalarına aykırıdır. (Spekülatif faaliyetleri ve politik kararları dışta bırakıyoruz.)

Amerikan ekonomisi, giderek büyüyen ve etkisini artıran **dış ticaret açığı**, yani ithalat giderlerinin ihracat gelirlerinden fazla olması sorunu ile yüzyüzedir. Bu koşullarda Amerikan merkez bankasının faiz indirimleri etkili olamamış, kaçınılmaz olarak ihracatı artırabilmek amacıyla doların değer kaybetmesini sağlayıcı uygulamalara gidilmiştir. Amaç, düşük değerli dolarla ihracatı artırmaktır.

Öte yandan, Irak saldırısı ve işgalinin "masrafları" nı karşılayabilmek için uluslararası piyasalara daha fazla dolar verilmiştir ve verilmesi planlanmaktadır. Özellikle Irak'ta doların para birimi haline dönüştürülme planı, dolar miktarında artış anlamına geldiğinden, doların fiyatı düşme eğilimine girmiştir.

Bu karşılıksız ("alırsın kağıdı boyayı, barksın parayı") ve değeri düşük dolarların Orta-Doğu piyasalarına girmesi, hem uluslararası piyasalarda doların değer kaybetmesini getirirken, hem de "Arap turistler" ve "sukuk tahvilleri" aracılığıyla değeri düşmüş ve karşılıksız dolarların Türkiye'ye aktarılması anlamına gelmektedir. Böyle bir ortamda doların değer kaybetmesi kadar olağan başka bir durum yoktur.

Aynı şekilde, euro'nun değer kazanmasıyla AB ülkelerinin ihracatta düşüşle yüzyüze gelmesi, özellikle bunun etkisinin Almanya'da büyük ölçüde hissedilmesi, euro'nun dolar karşısında daha fazla değer kazanmasına **karşı uygulamaları** da beraberinde getirmektedir.

İşte bu iki gelişme, uluslararası piyasalarda dolar-euro paritesini etkilerken, giderek geri-bıraktınlmış ülkelerin daha fazla emperyalist ülke metalarnı ithal edebilmeleri için kurları (dolar ve euro olarak) düşük tutma politikalarını gündeme getirmektedir. Ancak bu düşük kur politikası, dolar-euro "savaşı" olarak değil, üçüncü ülkelerin ulusal paraları karşısında düşük kur politikası olarak ortaya çıkmaktadır. Bunun en temel aracı ise, tüm uluslararası "kredi derecelendirme kuruluşları"nın "risk analizleri"ni bir yana bırakarak, **kısa vadeli ticari kredileri** artırmak olmuştur. (Uluslararası "kredi de-

* Bilgi ve düşünce konusunda yaşanan bunalım çok daha önemlidir. Dolarla evini kiralayan bir evsahibi, doların değer kaybetmesi ile gelir kaybına uğrar. Dolayısıyla bu kayıbdan dolayı daha az tüketim malı talep edecektir. Yani talepte bir daralmaya neden olacaktır. Ancak kiracısı da aynı miktarda "tasarruf" etmiş olacaktır. Dolayısıyla birincinin tüketimindeki azalışı telafi eder. Bu nedenle piyasadaki talep üzerinde gerçek bir etkiye sahip değildir. Olsa olsa, dün dolar değer kazanırken üzülen ve "keşke elim kırılsaydı da bu kontratı yapmasaydım" diyen kiracı yerine şimdi evsahibi üzümlü aynı şeyleri söylemek durumundadır.

Şüphesiz birden çok evi olan evsahibinin tükettiği mallar ile kiracının tükettiği mallar bir ve aynı değildir. Evsahiplerinin daha yüksek fiyatlı malları (lüks) tükettiği varsayılırsa, dolardaki düşüşten dolayı olarak etkilenen kesim bu malların üretici ve satıcıları olacaktır. Yani ancak böylesine bir sektörel talep daralması söz konusudur. Ama ekonominin bütünü açısından (makro) kayıpla kazanç birbirine eşittir. Dolayısıyla "makro" ölçekte ve ulusal hesaplar açısından sıfırdır.

recelendirme kuruluşları” bu duruma uygun olarak, gerek ulusal ölçekte, gerek sektörel ölçekte geri-bıraktırlmış ülkelerin kredi notlarını sürekli “pozitif” çevirmektedir. Oysa böyle bir “pozitif” için hiçbir olumlu gelişme mevcut değildir.)

Geri-bıraktırlmış ülkelere, özel olarak da ülkemize yönelik kısa vadeli ticari kredilerdeki artış, iç piyasalarda döviz bolluğuna yol açmaktadır. Bankaların yanında şirketlerin de kolaylıkla alabilmeye başladıkları bu kredilerle gelen dolarlar TL’ye çevrildiğinden dolarn değer kaybı ortaya çıkmaktadır.

Bugün Türkiye’deki bankalar ve holdingler, iç piyasadan düşük fiyattan dolar alabilecek öz kaynağa sahip değillerdir. Eylül ayı itibarıyla piyasadan alabildikleri toplam dolar miktardan bir milyar dolar civarındadır. Bu miktar, dolar arzındaki artış karşısında, fiyatları yükseltici hiçbir etkiye sahip değildir.

Uluslararası ekonomide “**sıcak para**” olarak adlandırılan kısa vadeli döviz girişi çok büyük boyutlara ulaşmıştır. Emperyalist ülkelerdeki merkez bankalarının faiz oranlarını düşürmelerine paralel olarak para-sermayenin yönü yeniden geri-bıraktırlmış ülkelere dönmüştür. Ancak 2000 Kasım ve 2001 Şubat krizinden ders çıkarmış olan bu para-sermaye doğrudan “risk” almamaktadır. Sendikasyon kredisi vb. adı altında “risk”, **şirketlere** aktarılmaktadır.

Enflasyon oranlarında “eksi” rakamların görülmesinde diğer büyük etkenin **iç talepteki daralma** olduğunu ise kimse inkar edememektedir. Yani halk kitlelerinin gelirlerinde nominal ve “reel” olarak meydana gelen düşüşler, talebi düşürmüştür. Bu durumda, kredi ile çalışan sermaye kesimleri ve tüccarlar, mallarının fiyatlarını düşürmek zorunda kalmaktadırlar. Ticari kârın kaynağının üretimden değil de, alıcının kandırılmasından geldiğini sanan tüccarların olduğu bir ülkede kendisini “tatlı” kârdan mahrum bırakacak bir fiyat indirimini hiçbir tüccarın gönüllü olarak yapmayacağı açıktır.

Şüphesiz bu olumsuz gelişmelerin yanında “olumlu” gelişmeler de vardır. Yaz aylarında iç piyasalarda gözle görülür bir canlanma ortaya çıkmıştır. Genel olarak “eğlence” sektöründe önemli bir canlanma görülmüştür. Kişilerin gelirlerinde “reel” ya da nominal bir artış mevcut değilken ortaya çıkan bu talep artışı, tümüyle hayalidir, yani **kredi kartları** ile sağlanan bir artıştır.

Yapılan açıklamalara göre, geçen yıl 18,5

milyar dolar olan kredi kartı kullanımı, ilk altı ayda 16 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. “Yapılan hesaplama göre” yıl sonu itibarıyla kredi kartı kullanımının 30 milyar dolar olacağı öngörülmektedir.

Bu hesaba bakıldığında, bu yıl, geçen yıla göre 12 milyar dolarlık daha fazla kredi kartı kullanımı ortaya çıkmaktadır. İşçilere ve memurlara “sıfır” olmasa da, en fazla %10’luk bir ücret ve maaş artışı yapılacağı açıkken, 12 milyar dolarlık kredi kartı harcamalarının nasıl ödeneceği ise toplumsal bir soru olarak ortada durmaktadır.

“Medya”nın tam desteğinde yürütülen “ekonomi iyiye gidiyor” havasının, ülke ekonomisinin iyileştiği anlamına gelmediği ne denli açıksa da, yeni bir “kriz” dönemine girip girmeyeceği ise tam bir belirsizlik içindedir. “Makro” ekonomik veriler ele alındığında belirsizlik daha da büyümektedir. Ve herkesin bilmesi gerekir ki, belirsizlik yeni bir “kriz” döneminin öngünüdür.

2001 Şubat krizi sonrasında “ekonomi-nin yeni patronu” Kemal Derviş, IMF’nin hazırladığı “Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı”nda “temel sorun” olarak “sürdürülemez iç borç dinamiği”nden söz ediyorduy-sa da, bugün “sürdürülebilir” hale gelmiştir. (Kemal Derviş’le birlikte “sürdürülemez iç borç dinamiği” deyimini, yerini “iç borçların çevrilebilirliği”ne terk etmiştir)

Şubat 2001 krizi öncesinde 45 katrilyon olan iç borç toplamı Ağustos 2001’de 102 katrilyon TL olmuştur.

Kemal Derviş döneminin sona erdiği 3 Kasım seçimlerinden sonra iç borç toplamı 145 katrilyon iken, bugün 179 katrilyona çıkmıştır.*

Benzer durum dış borçlarda da görülmektedir. 2001 Şubat krizi döneminde 115 milyar dolar olan dış borç toplamı 2002 Ekiminde 127 milyar dolara çıkmış ve 2003 yılının ilk üç ayı sonunda 133 milyar dolara yükselmiştir.

Böylece Şubat 2001’de **181 milyar dolar** olan iç ve dış borç toplamı 2003 yılı ortasında **260 milyar dolara** ulaşmıştır. Bu borçların 6 milyar dolar dış borç olmak üzere

* Dolar olarak toplam iç borçlar:

	1 \$	\$
Şubat 2001	680.00 TL	66 milyar
Ağustos 2001	1.400.000 TL	73 milyar
Kasım 2002	1.680.000 TL	86 milyar
Temmuz 2003	1.400.000 TL	127 milyar

re toplam **47 milyar doları** AKP'nin dokuz aylık iktidarı döneminde gerçekleştirmiştir.*

“Medya” haberlerinin diliyle söylersek, dolardaki düşüş karşısında Merkez Bankası'nın yaptığı “müdahaleler” sonucunda piyasadan 6 milyar dolar alınmış ve böylece döviz rezervi 30 milyar dolara yükselmiştir.

Merkez Bankası'nın doların değer kaybetmesi üzerine “piyasalara müdahale” etmesi, aldığı dolar karşılığında “piyasalara” TL vermesi anlamına gelmektedir. Merkez Bankası'nın aldığı 6 milyar dolar karşılığı olarak, yaklaşık 9 katrilyon TL “piyasalara” verilmiştir. Bu işlemin doğal sonucu, piyasadaki TL miktarında (emisyon miktarı) 9 katrilyonluk artış olduğundan (TL arzı) TL'nin değer kaybetmesi ve doların değerinin yükselmesidir. Ama yapılan müdahalelere rağmen böyle bir gelişme **olmamıştır**. Çünkü Merkez Bankası dolar alımıyla piyasaya verdiği TL'leri “depo alım ihaleleri” ile **geri toplamıştır**. Dolayısıyla piyasada müdahale öncesine göre daha fazla TL bulunmamaktadır. Doğal olarak TL'nin değer kaybetmesi diye bir olay sözkonusu değildir ve yapılan sadece gözboyamadır.

TL'nin aşırı değerlenmesini önlemeye yönelik Merkez Bankası'nın dolar alımının gözboyama olmasının en açık göstergesi ise, “medya”nın “artıyor” diye göklere çıkarıldığı döviz rezervleri ile ilgili verilerdir.

Merkez Bankası net döviz rezervi (milyon \$)	
Mayıs 2003	28.383
Haziran 2003	28.450
Temmuz 2003	28.679
Ağustos 2003	28.450

Görüldüğü gibi, ortada ciddiye alınabilecek bir döviz rezervi artışı bulunmamaktadır.

Ve giderek büyüyen **cari işlemler açığı** ile **ithalat hacmi** ülke ekonomisinin ne durumda olduğunu yeterince göstermektedir.

* Bir zamanlar Kemal Derviş'in yaptığı gibi, yeni “İslamcı” ekonomistler de bu sayıların gerçeği yansıtmadığını ileri sürmektedirler. İddia, iç borçların TL cinsinden olduğu, dolayısıyla doların değer kaybetmesiyle dolar cinsinden borç toplamının artmış görüldüğü şeklindedir. Böylece AKP'nin “sağlam kaynaklara dayanan” bir bütçe politikası izlediği sanısı yerleştirilmeye çalışılmaktadır. Dolandır Kasım 2002'deki fiyatı üzerinden hesap yapıldığında bile iç ve dış borçlardaki artış 26 milyar dolar olmaktadır. Bu miktar da yeterince büyüktür.

	Dış Ticaret	
	Ocak-Temmuz (milyon \$)	
	2002	2003
İhracat	19.515	25.512
İthalat	27.387	36.607
Dış ticaret açığı	-7.871	-11.094**

Cari İşlemler Dengesi (milyon \$)	
1999	-1.360
2000	-9.819
2001	3.396
2002	-1.391
2003 (yedi ay)	-4.544

Tüm bu verilere iç ve dış borçların 260 milyar dolara yükseldiğini de eklediğimizde, ekonominin, gösterilmeye çalışıldığı gibi “düzeldiği”ne ya da “iyileştiği”ne ilişkin hiçbir belirti bulunmamaktadır. Ama yapılan tüm “medyatik” propagandaya karşın, hiç kimse ekonominin “iyileşmesi”yle ilgilenmemektedir. Herkesin ilgilendiği tek şey, ekonominin **yeniden “kriz”**e girip girmeyeceğidir. Bu nedenle, tüm “iyimser” haberlerin ardında yatan, “kriz” beklentisi ve korkusudur.

Irak'a asker göndermeyle ilgili olarak AKP'nin ABD ile Dubai'de imzaladığı 8,5 milyar dolarlık kredinin dilimli ve her dilim için ayrıca değerlendirilecek olan koşulları gözönüne alındığında, ekonominin ve hazinenin ne denli çıkmaz içinde olduğu da görülmektedir.

Herşeyin spekülasyona, borsada kazanılacağı umulan kısa vadeli kârlara, kredi kartları ile yapılan alış-verişlere indirildiği bir ortamda, ekonomik verilerle kimsenin ilgilenmeyeceği açıktır. IMF'nin Dubai toplantılarında büyük övgüler düzdüğü Türkiye ekonomisinin, Eylül ayında “kriz”e gireceği beklentisi, yerini “iyimserliğe” bırakmıştır. Böylece “beklentiler hedeflerin önüne geçmiştir”.

Bugün ülke ekonomisi, IMF'nin talimatlarıyla döviz çıpasının uygulandığı 2000 yılındaki durumdan çok farklı değildir. Şubat 2001'de adı ve oranı belirtilmeyen, ancak ülke tarihinin en büyük devalüasyonu öncesindeki “iyileşme belirtileri”nin benzeri haberler, bugün de “medya” manşetlerinde yer almaktadır. Tek farkla ki, “medya” Şubat

** Bavul ticareti ve altın ithalatı rakamları eklendiğinde dış ticaret açığı, 2002 Ocak-Temmuz döneminde -4.100 \$, 2003 Ocak-Temmuz döneminde -6.943 \$ olmaktadır.

2001 krizinden ders çıkartmıştır, ödevini daha iyi yapmaktadır.

Dünün tüm gündem maddeleri yerli yerinde durmaktadır. “Sıcak para” yeniden gündeme gelmiş, Dünya Bankası ve onun yerli şubesi Kemal Derviş tarafından bile dile getirilmeye başlanmıştır.

İthalattaki artış ve bunun sonucu olarak dış ticaret ve cari işlemler açığının büyümesi, yeniden faizlerin aniden yükselmesi için uygun ortam oluşturmaktadır.

Faizler %34'lere düşerken, yeniden “reel faizler”in çok yüksek olduğundan sözedilmeye başlanmıştır.

“Açık pozisyonlar” yeniden konuşulurken, dünden farklı olarak, bankalardan daha çok, **şirketlerin** “dikkati” çekilmeye başlanmıştır.

Bugün ekonominin ilk büyük ve acil so-

runu, şirketlerin “açık pozisyonları” ve buna bağlı olarak “sıcak para”nın giderek büyük miktarlara ulaşmasıdır. Vestel’in “üretimiyle ilgili yaptığı ithalatlarda, tedarikçileri ile olan alım satım anlaşmalarındaki yükümlülüklerini finanse etmek için” “Türkiye’de ilk kez gerçekleşen modelle” 80 milyon dolar sendikasyon kredisi alması ve Turkcell’in 100 milyon dolar “islami ilkelere dayanan murabaha sendikasyon kredisi” peşinde koşması, şirketlerin “açık pozisyonları” yanında, ödeme güçlüğü içinde olduklarını ve “Batı” bankalarından kredi alamadıklarını göstermektedir.

Yine de, herşeye ve gerçeklere rağmen, ekonominin “iyileştiğinden” söz edilmeye devam edilmektedir. Aşağıdaki haber, ekonominin “iyileşme anatomisini” göstermeye yetecektir:

“Tarkan için camiye özel ışıklandırma

Balkanların, Ortadoğu’nun ve Türkiye’nin en büyük camisi olan Adana’daki Sabancı Merkez Camii’nin ışıkları, konser için Adana’ya gelen mega star Tarkan için de yandı...

Turneye çıkan Tarkan, ekibiyle Sabancılar tarafından Seyhan Nehri kıyısında inşa edilen Hiltonsa’ya yerleşti. Tarihi Taşköprü ve Sabancı Merkez Camii manzaralı kral dairesi pop yıldızına tahsis edildi. Genellikle kandil geceleri, Ramazan ayında ve cuma akşamları kandil ışıkları yakılan Merkez Camii’nin ışıklarında bir aksama olmaması için de, cami görevlilerine mesaj iletildi. Hiltonsa’nın bulunduğu Seyhan Nehri’nin karşı kıyısında yer alan caminin ışıklı görüntüsünün konukları çok etkilediği otel yetkililerince ifade edildi...

Adana Müftüsü Mehmet Barış, muhteşem caminin gurur kaynakları olduğunu belirterek, şöyle konuştu:

“Bizi arıyorlar, ‘Otelimizde şu kişiler var’ diyorlar. Mümkün olup olmadığını soruyorlar, biz de caminin ışıklarını yakıyoruz.”

Tütsülü odadan camiye seyretti

Opet’in sponsorluğunda ‘Full Force’ konserler dizisini sürdüren Tarkan ve ekibine Hiltonsa’da 32 oda tahsis edildi. Tarkan’ın isteği üzerine odasına üzüm suyu, tütsü, fındık, fıstık, özel şarap ve meyve konuldu. Tarkan Gaziantep’te yediği acı kebab nedeniyle mide rahatsızlığı geçirdiği için Adana kebabı acısız ikram edildi.”

[Hürriyet, 12 Eylül 2003]

“... bu unutulmuş kıtasının büyük bir görevi vardır: iki, üç, Vietnam yaratmak ya da dünyanın ikinci, üçüncü Vietnam’ı olmak.

Emperyalizmin bir dünya sistemi olduğunu, kapitalizmin son aşaması olduğunu aklımızdan çıkarmamalıyız — ve o dünya çapında yenilgiye uğratılmak zorundadır. Bu mücadelenin stratejik sonu, emperyalizmin yıkılması olacaktır. Bize, bu dünyanın sömürülenlerine ve az gelişmişlerine düşen pay, emperyalizmin temellerini ortadan kaldırmaktır: biz ezilen uluslar, onlara sermaye, hammadde, teknisyen ve ucuz emek vererek, ve onlardan yeni egemenlik araçları olan yeni sermaye, silah ve her çeşit materyal olarak mutlak bir bağımlılık içine sürüklenmekteyiz.

Bu stratejik hedefin temel unsuru tüm halkın gerçek kurtuluşu olacaktır. Pekçok olayda bu kurtuluş silahlı mücadeleyle gerçekleşecek ve Bizim Amerika’da sosyalist devrim kaçınılmaz olacaktır.

Emperyalizmin yıkılması hedeflenirken, onun başını kimin çektiği kesinlikle belirlenmek zorundadır. Bu, ABD’den başkası değildir.

Taktik hedefi, düşmanı çevresinden koparıp onu yaşam alışkanlıklarıyla gerçeğin gücünün çarpıştığı yerlerde savaşmaya zorlamak olan, genel anlamda bir görevi gerçekleştirmeliyiz. Düşman küçümsenemez; ABD askerleri, teknik yeteneklere sahiptir ve onu korkutucu kılacak ölçüde silahlarla ve kaynaklarca desteklenmektedir. Onun sahip olmadığı şey, bugün onun en büyük düşmanı olan Vietnamlı askerlerin en yüksek düzeyde sahip oldukları ideolojik motivasyondur. Biz, bu orduyu moralini bozarak yenebiliriz — ve bu moral, onları bozguna uğratarak ve daha fazla kayıp verdirerek bozulabilir.

Fakat zafere götüren bu kısa yol daha şimdiden çok açıkça istenmesi gereken fedakarlıkları içermektedir. Ve bunlar, sürekli olarak mücadeleden kaçtığımız ve başkalarının bizim için kendilerini tehlikeye atmalarını istediğimiz zaman dayanmaya mecbur olacağımız fedakarlıklardan belki daha az acı verici olacaktır.”

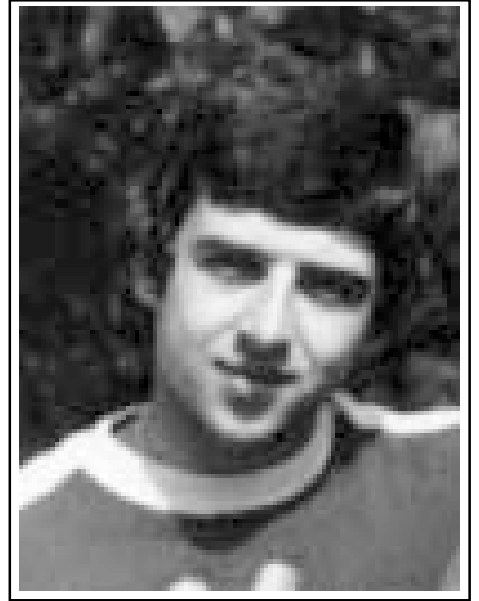
Ernesto Che Guevara

LEVENT ERTÜMER

1959/BERGAMA
14 EYLÜL 1977/BERGAMA

LEVENT ERTÜMER ve FARUK AÇIL yoldaşlar, 1977 yılında THKP-C/HDÖ üyesi olarak örgütsel faaliyette bulundular. 14 Eylül 1977 günü faşist milislere yönelik silahlı eylem hazırlığı sırasında yanlarında bulunan bombaların patlaması üzerine yaşamlarını yitirdiler.

FARUK AÇIL

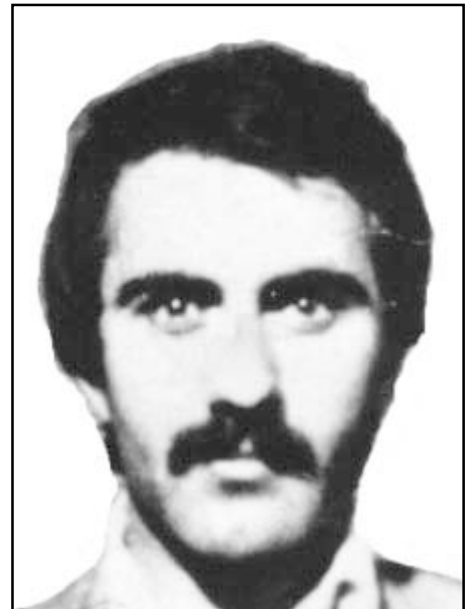
1959/BERGAMA
14 EYLÜL 1977/BERGAMA

ZİYA ERDÖNMEZ

1954 SİVAS/KANGAL
17 EKİM 1980 İSTANBUL/KADIKÖY

1954 Sivas/Kangal doğumlu Ziya yoldaş, 1973 yılında İstanbul İktisat Fakültesi'ne girişle devrimci mücadeleye aktif olarak katılmıştır. 1973-76 arasında öğrenci hareketi içinde çalışmış ve 1974 yılında AÖS'ne yönelik faşist saldırılarda yaralanmıştır. 1975-76 döneminde İYÖKD Yönetim Kurulu üyesi olarak çalışmış ve 1977'de THKP-C/HDÖ'nin Öncü Savaşına başlamasıyla birlikte profesyonel kadro olarak devrimci savaşa katılmıştır. 1979 sonlarında THKP-C/HDÖ-İstanbul İl Komitesi üyeliğine getirilmiş ve 1980' de Genel Komite üyesi olmuştur. 17 Ekim 1980 günü Kadıköy Nüfus Dairesi'nin basılması eylemi sırasında oligarşinin resmi zor güçleriyle girdiği çatışmada katledilmiştir.

SERDAR SOYERGIN

1960/ADANA

26 EKİM 1980/ADANA

1960 yılında Adana'da doğdu. Faşist milis saldırıların yoğunlaştığı bir dönemde, lisede devrimci mücadeleye katılmıştır. Liseden sonra Adana Eğitim Enstitüsü'ne girmiş ve burada THKP-C/HDÖ'nin örgütsel faaliyetleriyle tanışmıştır. 1979 yılında THKP-C/HDÖ üyesi olarak okul ve mahalle ilişkilerinde çalışmış ve 1979 ortalarında Adana Çukobirlik Yağ Fabrikası'na işçi olarak girerek, sendikal çalışmaların örgütlenmesine katılmıştır. Bu çalışmalarındaki etkinliği, sarı sendikacılar tarafından etkisizleştirilmek amacıyla polise ihbar edilmiş ve bir süre polis tarafından gözaltına alınmıştır. 1980 başından itibaren polis tarafından aranması üzerine, illegal örgütsel faaliyette bulunmakla görevlendirilmiştir.

14 Eylül 1980 günü Süleyman AYDEMİR yoldaşla birlikte gerçekleştirdikleri cezalandırma eylemi sonrasında oligarşinin resmi zor güçleriyle silahlı çatışmaya girmişler ve çatışmada bir tank yüzbaşısını öldürmüşlerdir. Serdar yoldaş, çatışma sırasında aldığı iki kurşun yarası sonucu oligarşinin eline tutsak düşmüştür.

Olayda bir yüzbaşının öldürülmesi nedeniyle 12 Eylül faşist askeri yönetimi çılgına dönmüş, halka ve devrimcilere duydukları bütün kinlerini Serdar yoldaşın yargılanmasında göstermişlerdir.

40 gün süren tüm yargı-yargıtay ve onay işlemleri, hiç bir hukuk kuralına uyulmaksızın gerçekleştirilmiş ve idam cezası 25-26 Ekim 1980 gecesi infaz edilmiştir.

Serdar yoldaşın son isteği, zafer günü yoldaşlarıyla birlikte içmeyi tasarladığı kahveyi, cellatların gözlerinin içine bakarak içmek olmuştur.

Devletin Gizli Belgeleri ile “Derin Devlet” Edebiyatı

“Bu strateji anarşistleri, halktan **fiziki ve psikolojik** olarak tecrit ederken, halktan personel, malzeme ve istihbarat desteği almalarını önleyebilmelidir. **Psikolojik harekât, bu stratejinin büyük bölümünü teşkil etmeli ve ayaklanmayı yok etmesi kadar mani de olabilmelidir.** Anarşistlerin teşkilatlarını ve yönetici kadrosunu bertaraf etmek veya tesirsiz hale getirmek bu stratejinin temel ilkesi olmalıdır. Her ayaklanma hareketinin nüvesini teşkil eden ve ekseriyetle küçük bir grubun oluşturduğu merkezi yönetici kadrosu (liderler) çok iyi gizlenmesine rağmen, meydana çıkartılmalı, yok edilmeli ya da başka şekillerde tesirsiz hale getirilmelidir. Vurucu tedhiş unsurlarının (kuvvetlerinin) yok edilmesi stratejinin formüle edilmesinde dikkate alınacak diğer bir unsurdur. Bu unsurlar üzerinde baskı, öncelikle polis ve diğer güvenlik kuvvetlerince sürdürülür. Ve zayıf vermelerine, ikmal maddelerinin tahribine, **morallerinin bozulmasına çalışılır.** Bu arada strateji, anarşistlere eylemlerini gönüllü olarak durdurmaları hususunda ikazda bulunan müspet programları da ihtiva etmelidir.”

[Org. Necdet Üruğ'un 4 Aralık 1979 tarihinde Sıkıyönetim Komutanları toplantısına sunduğu rapor]

Rüşvetin, yolsuzluğun, “hortumculuk”un ekonomik, toplumsal, siyasal ve askeri alanların tümünde ülkemiz tarihinin hiçbir döneminde görülmemiş boyutlara ulaştığı günümüzde “son moda”, devletin gizli belgelerinin gazetecilerin ellerinde dolaşması ve köşe yazarlarının “iddialarını” kanıtlamanın bir malzemesi olarak kullanılmasıdır.

Ertuğrul Özkök'ün “kriptolan gördüm”le başlayan yazılarının ardından “moda”, **İsmet Berkan**'ın *Radikal*'de “devletin gizli yönetmeliği” ya da “MGK'nin gizli yönetmeliği” başlıklarıyla yayınlanan yazı dizisi ve ardından *Milliyet*'te **Fikret Bila**'nın Irak saldırısı öncesine ilişkin “ABD-Türkiye mutabakat metinleri”ni yayınlaması, artık devletin “gizli” damgası taşıyan hiç bir belgesinin “gizli” olmadığının açık kanıtları olmuştur.

Bu ülkede, dışişlerinin “kripto”larının basına sızdırıldığı gerekçesi ile bakanlar ve memurlar hakkında ağır ceza davalarının açıldığı kolayca unutulmuş ve “kriptoyu

gördüm”le başlayan yazılar hiçbir yasal takibe uğramadan ve uğrayacağı korkusu bile taşımaksızın gazete manşetlerinde yer almıştır.

TCK'nın 132. maddesine göre, “Devletin emniyetine veya dahili, yahut beynelmilel siyasi menfaatlerine taallük eden evrak veya vesikaları tamamen veya kısmen yok eden, tahrib eden veya üzerlerinde sahtelik yapan veyahut muvakkaten de olsa bunları tahsis olundukları yerden başka bir yerde kullanan, hile ile alan veya çalan kimse sekiz sene kadar hapisle cezalandırılır.” Üstelik bu gizli belgelere, “devletin menfaatleri namına gizli kalması lazımgelen malûmat arasında, dahili veya beynelmilel siyasi sebeplerle neşrolunmayan Hükümet muamelelerinin ihtiva ettiği malûmat da dahildir.”

Bu maddeye dayanılarak Hasan Celal Güzel'in dışişleri bakanlığı döneminde *Hürriyet*'te yayınlanan bir haberle ilgili olarak

DGM'de dava açılmıştır. Öte yandan, Özal-Bush görüşmesinin tutanaklarının yayımlanmasıyla ilgili olarak *Güneş* gazetesi Yazışleri Müdürü Alev Er hakkında da 132. madde kapsamında dava açılmıştır.

TCK'nın 132. maddesine bağlı olarak, değişik dönemlerde, devletin "gizli belgeleri"ni yayınlamaktan dolayı gazeteler hakkında davalar açılmış olmasına rağmen, bugün "kripto"lar ve "gizli yönetmelikler" gazete manşetlerinden inmemektedir. Üstelik, kendi yasalarınca açıkça suç oluşturan bu davranışlar "büyük hizmet" olarak alkışlanabilmektedir.

Bu ortamda, *Radikal* gazetesi "Gizli" **MGK Genel Sekreterliği Yönetmeliği**'ni yayınlayarak "ülkeye" büyük bir "hizmette" daha bulunmuştur. Doğan Holding'in "entel gazetesi" *Radikal*'in çok bilmiş başyazarı ve Genel Yayın Yönetmeni İsmet Berkan, "Kendi adıma, son dört gündür yaptığımız Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği'nin gizli yönetmeliği ile ilgili yayınları, *Radikal*'in Türkiye'de demokratikleşmeye ufak da olsa bir katkısı olarak görüyorum" diyerek bu "hizmeti" demokrasi uğruna yaptıklarını söylemektedir.

42 maddeden oluştuğu söylenen "gizli" MGK Genel Sekreterliği Yönetmeliği'nin öne çıkartılan maddesi ise "psikolojik harekât"la ilgili olanıdır.

Radikal'de yayınlanan "Radikal Ankara Bürosu İstihbarat Şefi Deniz Zeyrek'in "büyük bir gazetecilik başarısı" olarak ilan edilen "gizli yönetmeliği"nin *Toplumla İlişkiler Başkanlığı*'nin görevlerine ilişkin 23. maddesinin d fıkrasında şunların yazılı olduğu söylenmektedir:

"d. Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterinin emir ve direktifleri ile;

1. Devletin varlığı ve bağımsızlığı, ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği, toplumun huzur ve güvenliği ve Anayasal rejimin korunmasında;

2. Türk toplumunu Atatürkçü düşünce, Atatürk ilke ve inkılapları, milli ülkü ve değerler etrafında birleştirerek, milli birlik ve bütünlüğü sağlayıcı **her türlü psikolojik tedbirin** alınmasında;

3. Anayasa düzenine, milli birlik ve bütünlüğe, Türk milletini Atatürkçü düşünce, Atatürk ilke ve inkılapları doğrultusunda ve milli ülkü ve değerler etrafında birleştirilerek milli

hedeflere yönlendirmeye karşı, yurtiçi ve yurtdışında oluşan tehdidin etkisiz kılınmasında;

Milli Güvenlik Kurulu kararları ile bunlara ilişkin Bakanlar Kurulu kararlarına istinaden gerekli olan psikolojik harekât hizmet ve faaliyetlerini planlar, ilgili bakanlık, kamu ve özel kurum ve kuruluşlarda bu konudaki uygulamaları koordine, takip ve kontrol eder, görevli birimleri planlar istikametinde yönlendirir."*

Görüldüğü gibi, MGK'nın "gizli yönetmeliği"nin "toplumla ilişkiler başkanlığı"nın asıl görevi, "psikolojik harekât" planlamak ve yürütmek olarak tanımlanmaktadır.

"Toplumla ilişkiler", herkesin bilebileceği gibi, "public relation" olarak İngilizcede ifade edilen "halkla ilişkiler"den başka bir şey değildir. Ve her "halkla ilişkiler" bölümünün görevi ise, kendi faaliyet alanına ilişkin olarak gerekli manipülasyonları (güdüleme, yönlendirme) yapmaktır. Doğal olarak, manipülasyon yapmak, hedef kitlenin psikolojik davranışlarını etkilemekle özdeşdir.

Bu yönüyle, MGK "gizli yönetmeliği"nin ilginç hiçbir yanı bulunmamaktadır. Ama İsmet Berkan aynı kanıda değildir. O, gazetesinin yaptığı "hizmeti" şöyle yorumlamaktadır:

"Bu yönetmeliğin 12 Eylül darbeleri tarafından kaleme alınan ve hâlâ yürürlükte olan en önemli gizli belgelerden biri olduğunu hiç akıldan çıkarmamak lazım. Yönetmelik, yazıldıktan tam 20 yıl sonra basına sızıyor ve hepimiz 12 Eylül'ün mantığı hakkında bir kez daha birinci elden fikir sahibi olma imkânını elde ediyoruz.

Halka karşı psikolojik harekât yapma gereğini gizli de olsa bir dokümana yazmak, sadece darbecilerin cesaret edebileceği bir şey."**

Yazımızın girişinde yer alan Org. Necdet Üruğ'un **4 Aralık 1979** tarihli sıkıyönetim komutanları toplantısında verdiği rapor, olayın hiç de 12 Eylül'le birlikte başlamadığını göstermektedir.

Aynı şekilde **12 Mart** dönemine ilişkin belgeler araştırıldığında, bu dönemde açıkça faaliyet yürüten kontra-gerilla'nın yürüttüğü psikolojik harekâtlara ilişkin sayısız

* *Radikal*, 27 Ağustos 2003.

** *Radikal*, 28 Ağustos 2003.

bilgiye ulaşmak olanaklıdır.

Daha da ötesi, Amerikan emperyalizminin CIA ve “medya” aracılığıyla yürüttüğü psikolojik harekâtlara ilişkin binlerce belge ve bilgi mevcuttur. İsmet Berkan’ın iddia ettiği gibi, “halka karşı psikolojik harekât yapma”, ne 12 Eylül askeri darbesinin buluşudur, ne de sadece MGK Genel Sekreterliği’nin görevidir. Dünyada ve ülkemizde, devrimci mücadeleye karşı, Amerikan emperyalizminin kontra-gerilla faaliyetlerinin en temel unsurlarından birisi, her zaman, “psikolojik harekât” olmuştur.

Bu gerçekleri bir yana bırakıp, AKP’li bakanlar tarafından “sızdırılan” “gizli yönetmelikler”i yayınlamak, AKP hükümetine yaranmak amacından başka birşey ifade etmemektedir. Başta İsmet Berkan olmak üzere, pek çok “gazeteci”, “köşe yazarı”nın, uzun yıllar MGK Genel Sekreterliği’ne bağlı “Toplumla İlişkiler Başkanlığı”yla birlikte çalıştıkları ve hatta MİT’in “psikolojik harekât”larında bizzat görev aldıkları ise “gizli” kalmaktadır.

Bu “gizlilik” içinde İsmet Berkan, “demokrasiye katkı” yapmak amacıyla gazetesinde yayınlanan “gizli yönetmelik”ten yola çıkarak “derin devlet” edebiyatını daha da geliştirmektedir.

İsmet Berkan sormaktadır:

“Acaba Uğur Mumcu, Bahriye Üçok, Ahmet Taner Kışlalı ve hatta Necip Hablemitoğlu cinayetleri de birer ‘psikolojik harekât’ mıydı?”

Ve böylece “derin devlet”in yürüttüğü “psikolojik harekât”, elçabukluğuyla şeriatçı kesimlere yönelik bir harekâta dönüştürülmektedir. İsmet Berkan demektir ki, “derin devlet”, bu “gizli yönetmelik”ten aldığı güçle, şeriatçıları (İsmet Berkan için belki de “İslamcı demokratlar”) sindirmek amacıyla Uğur Mumcu ve diğerlerini “öldürmüştür”. Böylece Uğur Mumcu ve diğerlerinin öldürülmesinden “sorumlu” olarak görülen şeriatçılar üzerindeki şüpheler silinmeye çalışılmaktadır.

Şüphesiz, “gizli yönetmelik”, emekli olan generallerin, özellikle de MGK Genel Sekreteri görevinden emekli olan Org. Tuncer Kılınç’ın “şeriatçı tehlike” üzerine yaptıkları açıklamaların üzerine yayınlanmıştır. Ertuğrul Özkök’ün “emekli generaller tartışması”ndan “çekildiğini” ilan ettiği tarihe denk getirilmiştir. Görev, *Radikal* ve İsmet Berkan tarafından devralınmıştır.

Artık “derin devlet” edebiyatını “entel” *Radikal*’le sürdürdükten, AKP hükümeti ile ilişkileri “derinleştirmek” için bulunmaz bir fırsat olmaktadır. Aydın Doğan fırsatı değerlendirerek, Kelkit açılışlarını, bu kez, Devlet Bahçeli yerine Tayyip Erdoğan’la yapar.

Hürriyet’le başlatılan ve *Radikal*’le devam ettirilen “psikolojik harekât”, şimdi Doğan Holding’in RP uzmanlarının icraatı olurken, “derin devlet” edebiyatı yapanlar memnuniyetle Aydın Doğan-Tayyip Erdoğan ikilisinin görüntülerini izlemekle yetinmişlerdir.

Ama yaptıkları dezinformasyonun, Doğan Holding lehine bir “psikolojik harekât” olduğunu bilenlerin, tüm “başarılarına” rağmen içleri rahat değildir.

İsmet Berkan, görev aldığı bu “psikolojik harekât”ın sonuçlarından da korkmaktadır. “Gizli yönetmelik”in yayınlandığı güne ilişkin olarak şöyle yazmaktadır:

“Cevabımı asla alamayacağımı bildiğim bazı sorular var aklımda; tehlikeli sorular... Hele dün günün bazı saatlerinde *Radikal*’in internetteki web sitesinin başına gelenlerden sonra iyice tehlikeli hale gelen sorular...”

Evet, “derin devlet”in, “gizli yönetmeliği” açıklayan *Radikal*’den “intikam” alacağından korkmaktadırlar. Korkulan öylesi boyutlara ulaşmıştır ki, “*Radikal* web sitesi”nin kendi beceriksizlikleri nedeniyle teknik sorunlarla karşılaşmasından bile bir “komplo” aramaya başlamışlardır.*

Bugüne kadar Amerikan emperyalizminin devrimci mücadelelere karşı dünya çapında yürüttüğü kontra-gerilla faaliyetlerinin ağırlık noktasını kitle ve kadro pasifikasyonunun oluşturduğu, biraz olayları izleyen herkesin bildiği gerçeklerdir. Pasifikasyon ise, kitleleri ve kadroları sindirmek amacıyla yürütülen “yıldıрма harekâtı”, yani terör harekâtı ile birlikte yürütülür. Terör, kitlesel ve kadrosal katliamlardan işkenceye kadar her yolun kullanıldığı temel bir pasifikasy-

* 29 Ağustos 2003 tarihli *Radikal* gazetesinde İsmet Berkan’ın “iyice tehlikeli hale gelen” durumunu kanıtı olarak gösterdiği “web sitesi”nin “başına gelenler” “error-log” dosyalarının kendi sabit disklerini doldurmasından ibarettir. Ancak komplo yapanlar, doğal olarak komplo korkarlar. Kendi teknik sorunlarını “psikolojik harekât” gibi sunan *Radikal*, bu yolla ne denli “tehlikeli” bir işe kalkıştıklarını, dolayısıyla ne denli “yiğit” olduklarını göstermeye çalışmaktadır.

on aracıdır.

Amerikan emperyalizminin pasifikasyon yöntemlerinin diğer unsuru ise, “medya” aracılığıyla dezinformasyon yapmak ve bu yalan haberlerle devrimcilere olan güveni sarsmaya çalışmak olmuştur.

Bir zamanların I. Ordu Komutanı, Genel Kurmay Genel Sekreteri ve Genel Kurmay Başkanı olan Necdet Üruğ’un 1979’da söylediği gibi, “psikolojik harekât” bu stratejinin büyük bölümünü teşkil eder. İsmet Berkan gibi kendi bireysel ve holdingsel çıkarları için “derin devlet” edebiyatı yapanlar, devrimci mücadeleye karşı yürütülen “psikolojik harekât” a karşı değillerdir. Onların “demokrat” kafa yapılarına göre, “psikolojik harekât”, devrimcilere karşı olduğu sürece haklı ve mazur görülebilir bir şeydir.

“Psikolojik savaş, askerlikte çok önemli bir kavram. Bunu anlayabiliyorum. Savaşyorsunuz ya da caydırıcılık sağlamaya çalışıyorsunuz, o zaman psikolojik savaşa da başvurmalısınız. Düşmanı yenilmek, düşmanı korkutmak için böyle şeyler yapıyor.”*

Bu “radikal demokrat” baylara göre, ortada bir “savaş” varsa, “psikolojik harekât” başvurulması gereken bir yoldur. Ama ortada AKP gibi “yağlanması” gereken yeni bir hükümet varsa, ne olursa olsun “psikolojik harekât” a başvurmak anti-demokratiktir!

İsmet Berkan, devletin “gizli belgeleri”ni hiçbir cezai soruşturmaya uğrama korkusu olmaksızın yayımlarken, bu yolla “demokratikleşmeye” katkıda bulunurken, aynı zamanda kendisinin geçmiş dönemlerde hangi dezinformasyon haberlere imzasını attığını ve bunları hangi “derin devlet”in talimatlarıyla yaptığını da açıklamak zorundadır. Aksi halde, yapılanların demokrasi ile, ülkenin demokratikleşmesi ile uzaktan yakından bir ilgisi olmadığını kabul etmek durumundadırlar.

Bizler, devrimciler olarak, “düşman”ın her türlü yolu ve yöntemi kullanarak, bizleri yok etmeye, devrim mücadelesini önlemeye çalıştığını çok iyi biliyoruz. Onlar, tarihe karşı, insanlığın tarihsel gelişimine karşı bir savaş yürütmektedirler. Er ya da geç yenilmeye mahkumdurlar. Onların yürüttüğü savaş, ister devrimcileri yok etmeye yöne-

lik fiziki harekâtlar olsun, ister psikolojik harekâtlar olsun, temelde teröre, işkenceye ve yalan haberlere dayanır.

Bizler, devrimciler olarak, emperyalizmin ve onun yerli işbirlikçilerinin, devrimci mücadelelere karşı yürüttükleri teröre, işkenceye ve yalan habere dayanan psikolojik savaşla onlarca yıldır savaşıyoruz. İsmet Berkan gibi “derin devlet” edebiyatı yapan “demokrat” görünümüne sahip kişilerin bu savaşta emperyalizmin ve onun işbirlikçilerinin yanında yer aldığını defalarca gördük. Bugün bizlerin karşısına geçip, sömürücü sınıfların çıkar çatışmalarının devlet aygıtı içindeki yansımalarında saf tutmamızı beklemek aptallığına düşmektedirler.

Onlar, bu tür yayınlarla, kendilerinin ne denli “demokratikleşme” yanlısı olduklarını gösterirken, aynı zamanda oligarşik devlet aygıtının onlarca yıldır devrimcilere karşı yürüttüğü psikolojik savaşı teşhir ettiklerini göstermeye çalışmaktadırlar. Onlarca yıldır herkesin bildiği gerçekleri “yeni” bir şeymiş gibi sunarken, tüm karşı-devrimci faaliyetleri, katliamları, işkenceleri basit biçimde Genelkurmay’ın “iş” haline indirgeme çabası içindedirler.

AKP’yi oluşturanların, bizzat 12 Eylül askeri darbesi döneminde Suudi Arabistan’ dan *Rabıta* aracılığıyla nasıl finanse edildikleri ve bunların Uğur Mumcu tarafından nasıl ortaya çıkartıldığı gazete sayfalarında yazılıdır. Cezaevlerinde tutsaklara zorla din dersleri verilmeye çalışıldığını pek çok kişi kolayca anımsayacaktır.

Tüm bunlar, “derin devlet”in psikolojik harekâtının parçaları olarak görülmezken gelip, AKP hükümetine yönelik şeriatçılık, takiyecilik açıklamalarını psikolojik harekât diye nitelenmek şarlatanlıktır. Bu kişi ki, birkaç yıl önce, “solculuk, hayatının bir döneminde kendini ‘solcu’ olarak da tanımlamış olan bana, birden tedavisi mümkün olmayan bir hastalık gibi gözükte” diyen kişidir. Bu kişinin, “demokratikleşmeye katkı” yaftasıyla “derin devlet” edebiyatı yaparak solu kendi holdinginin çıkarlarına yedeklemeye çalışması ise tam bir aptallıktır. Bu aptallığı anlamayacak kendisi gibi bazı “solcular” bulacaksa da, devrimci mücadele bunları tasfiye edebilecek güce her zaman sahip olacaktır.

* İsmet Berkan, *Radikal*, 29 Ağustos 2003.

Borsa “Yatırımcıları”nın Yüzü Gülerken...

“Ancak daima anlamsız şeylere yapışıp kalan,
Haris elleriyle toprakları kazarak define arayan
Ve bir solucan bulunca sevinen dar kafalılar,
Bütün ümitlerini kaybetmiyorlar.”
(Goethe, Faust)

“... onlar da bir zamanlar belki ‘iyi insanlar’dı. Anne-babalarının ya da çocuklarının çok iyi bildiği gibi, borsa ‘yatırımcılığı’ başladıktan sonra ‘değişmişlerdi’. Belki politik olarak kendilerini ‘sol’da tanımlıyorlardı, belki de ülkenin içinde bulunduğu durumun temelinde emperyalizme bağımlılığın yattığını düşünüyorlardı. Ama ne olduysa oldu, borsa macerasıyla birlikte ‘değiştiler’. Bir zamanlar, ülkenin insanlarını, gençlerini ve hatta kendi çocuklarını Amerikan emperyalizminin hizmetine vererek elde edilecek dolarların rüyasını görmezlerdi. Ve belki bir bürokrat olarak, bir memur olarak, dürüst, ahlaklı, görevini tam olarak yapan, rüşvet almayan bir insandı. Ama borsaya yatırdığı paralarının küçüldüğünü, kredi kartlarının temerrüt faizlerinin büyüdüğünü gördükçe ‘işini bilen memur’ haline geldi. Ve şimdi yeniden gülebileceği, ‘insan gibi insan’ olabileceği günlerin hayalini bile kurmakta zorlanmaktadır. Onun bu hayalinin gerçekleştirilebilmesi için son bir fırsat yeterli olacaktır, yeter ki Amerika’nın istedikleri yerine getirilsin. Sonra... Belki tövbe yapacak, bir daha borsaya para yatırmayacak, işini layıkıyla yapacak, rüşvet almayacak, kısacası ailesiyle birlikte borsasız yeni bir yaşama başlayacaktır... Yeter ki borsa bir kez onun için yükselsin!”

Kurtuluş Cephesi’nin 74. sayısında “Borsa Yatırımcıları’nın Yüzü Ne Zaman Gülecek?” başlıklı yazımızı yukardaki sözlerle bitirmiştik. Ve aradan iki ay geçtiğinde, Amerika’nın isteklerinin, yani Irak’a asker gönderilmesinin ilk adımı olarak 8,5 milyar dolarlık kredinin imzalanacağı haberleriyle borsa “çoştı”.

Kolay yoldan, emek harcamaksızın, üretmeksizin ve karşılık ödemeksizin yaşamamanın ve “köşe dönmeçilik”in başlı başına bir dünya görüşü haline getirildiği, kent küçük-burjuvazisinin yaşam tarzı haline dönüştüğü bir tarihsel dönemde, hiç şüphesiz borsa baş

tacı edilmek durumundadır.

1982’de bankerlere varlarını yoklarını yatırarak kolay yoldan para kazanma yolunu tutanlar, her kaybettiklerinde, daha büyük hırs ve şevkle yeni kaybetme araçlarına yönelmişlerdir. Kısa vadeli birkaç kazançtan sonra gelen topyekün kayıplar, tıpkı milli piyango bileti gibi, “bir gün bana da çıkabilir” mantığı ile, yeni bir “yatırım aracı” arayışının başlangıcı olmuştur.

Borsa simsarlığını “kurnazlık” olarak öğrenmiş birkaç eğitim görmüş kişinin birkaç yıllık “lüks ve zeytin ağacı” yaşamları gözleri karartmaya yetmiştir.

Bütün bu şaşalı ve tantanalı görüntünün ardında “borsa”, ne olduğu bilinmeyen ve bilinmeyen bir tabu haline gelmiştir.

Kendisini Amerikan “yuppi”si zanneden, zaman zaman kafasını kazıtılarak “büyük borsa uzmanı” imajıyla ortalıkta dolaşan, Ertuğrul Özkök’ün “siyah laptoplu” “dinamik genç işadami”nın tabusu olan borsa, onlar için bir “yaşam tarzı”dır. O, kendisini gelmiş geçmiş tüm tabuları yıkmaya adanmışsa da, borsaya toz kondurtmayacak kadar tutucudur. Onların tapınağı borsa ve tanısı borsa endeksidir.

Kimisi holdinglerin “yatırım danışmanlığı” servislerinde prim karşılığı çalışırken, kimileri “yatırım ortaklığı” personeli olarak görev yaparlar. Bazıları ise, holdinglerin “halkla ilişkiler” ya da yeni adlarıyla “PR” bölümlerinde “medya” için manipülasyon amaçlı haberler üretmekle uğraşırlar.

Sayıları, etkilerine ve etki alanlarına göre çok küçüktür. Kafa yapılan, mantıklan, tüm üniversite öğrencilerini etkileyecek kadar yaygındır. Üretilen haberlerle, reklamlarla, televizyon dizileriyle etkinliklerini sürdürürler ve yeniden üretirler. Tüm görünümlemlerindeki ortak yanlara karşın, borsa konusunda tek bir fikre de sahip değillerdir.

Kimisine göre borsa, “uzun vadeli yatırım aracı”dır. Bunlara göre, “borsa yatırımcısı”, hesaplarını uzun vadeli yapmalı, alacağı “kağıtların” “performans kriterlerine” dikkat etmeli, şirketin yıllık bilançolarını izlemeli ve “yatırımını” “bir sepet” gibi düşünerek, değişik “yatırım araçları” arasında orantılı olarak dağıtmalıdır. Riski yüksek hisseler alarak hızlı kazanma yoluna gitmek yerine, bu “riski” dağıtan başka “kağıtlar”da da yatırım yapmalıdır. Hatta, “en iyisi”, biraz dolar, biraz euro, biraz altın, biraz hazine bonusu ve kalanı ile hisse senedi satın alınmalıdır. Bu sayede “risklerden” korunmuş olunacağına inanırlar.

Bir bölüm borsa “danışmanı” ise “yaşamda risk almaktan hoşlananlar” için vardır. Bunlar “boğalar” olarak, kafalarını New-York borsasının CEO’su Dick Grasso gibi kazınmış olabilecekleri gibi, saçlarını at kuyruğu yapmış “yuppi” görünümünde de olabilirler. Siyah camlı jiplere binmekten, eğlenmekten ve “risk almaktan hoşlananlar” için borsa büyük bir “heyecan” yeridir. Kısa sürede, hatta birkaç saat içinde “vurup çıkan” ve kazanılan para ile Laila’da eğlenmek isteyenlerin danışmanlarıdır. Bunların

“tavsiyesi”ne göre borsa, “beklentilerin satın alındığı” yerdir. İyi bir av köpeği gibi, beklentinin kokusunu iyi alanlar için, borsa tam istenilen yerdir.

Üçüncü borsacı tipi ise, kendisini “ayı” olarak görür. Büyük miktarlarla “oynar” ve ayı gibi büyük paralarla piyasayı “ezer geçer”. Ne yazık ki bunların böylesine “ayı”lık yapabilecek büyük paraları yoktur. Bu yüzden “değerlerinin” büyük bir holding tarafından keşfedilmesini beklerler. O güne kadar değişik “medya” organlarında borsa habercisi olarak çalışarak günlerini geçirirler. Makro ekonomiden, makro büyüklüklerden ve global ekonomideki gelişmelerden konuşmayı severler.

Oysa borsa, sermayenin mutlak gücünün dolaylı yoldan yürütüldüğü yerdir. Bir yandan hükümete ve memura rüşvet vererek, diğer yandan borsa aracılığıyla hükümetlerle ittifak kurarak bunu gerçekleştiren. Devlet borçları arttığı oranda, borsanın devlet üzerindeki gücü artar.

Diğer yandan borsa, “küçük yatırımcılar”ın parasıyla düşük faizli kredi sağlama yeridir.

Ve son olarak, her türlü spekülasyonun egemen olduğu bir alandır borsa. Hiçbir ekonomik değere sahip olmayan, içi boşaltılmış şirketlerin hisselerinin “pazarlanması” yoluyla vurgun yapılan yerdir. T. Özal’ın “yap-işlet-devret” formülü gibi, “al, spekülasyon yap ve sat” formülü geçerlidir.

İşte borsa, bu “ayılar ile boğalar” arasında, av köpekleri ile spekülatörlerin yeri haline gelir. Amaç tektir: “küçük yatırımcı” olarak adlandırılan küçük-burjuvaların birikimlerini toplayarak sermayenin hizmetine vermektir.

Doğal olarak, borsa macerasında tüm fatura “küçük yatırımcıya” ve iç borçlanma senetleri yoluyla borsaya bağlanmış olan devlete çıkar. Kaybetmenin bir alışkanlık ve yaşam tarzı haline geldiği borsada geçerli olmayan ve gerçekleşmeyen tek şey “tövbekarlık”tır.

“Televoleci” ekonomistlerden, Kemal Derviş’in “arkadaşı”, bir zamanların CHP genel başkan adayı, saygıdeğer Prof. Hurşit Güneş son günlerdeki borsa yükselişine ilişkin şunları yazmaktadır:

“Borsada beklenen yükseliş gerçekleşiyor

Şu anda borsadaki yükselme çok gecikmiş bir olgu. Çünkü iki yıldır ve-

riler olumlu geliyor, bir yandan enflasyon düşüyor, diğer yandan ihracata dayalı bir büyüme gözleniyor, fakat bir türlü borsada yaprak kıvılda-mıyordu. Malum; büyüme ortamlarında şirket karlılıkları arttığından, borsadaki fiyatlar da yürür.”*

Prof. Hurşit Güneş’e göre, “2000 yılı başında borsa 20 bine dayanmış, hatta geçmişti. O tarihte kurlar bugünkü düzeyinin üçte biri kadardı. Kısacası bu hesaba göre şimdi borsa endeksinin 60 bine dayanması gerekiyordu. Gerçi o zaman borsa aşırı şişmişti. Üstelik kriz sonrası her şeyin fiyatı düştü. Kısacası, şimdi borsanın 25-30 bin aralığında olması daha normal”dir.

Evet, Hurşit Güneş’e göre, borsa endeksinin 60 bine dayanması gerekiyorsa da, 25-30 bin aralığında olması “normal”dir. Ancak, İstanbul Borsası, henüz 14.000’leri “test etmekle” meşguldür.

Bu kafayla hareket edildiğinde, gün “alım günü”dür. Her hisse kapış kapış alınmalıdır. Ne de olsa, saygıdeğer Prof.’umuz borsanın “normal”inin 25-30 bin olduğunu söylemektedir ve bugün henüz 14 binlerde dolaşmaktadır. Hurşit Güneş’e inanarak hisse alanlar, endeks 25-30 bin “Hurşit Güneş normal”ine çıktığında %100 kâr edeceklerdir! Kısacası, bir yatır iki al!

Herşey iyi ve hoş olsa da, borsanın “gerçek değerini” ya da “aşırı şişkinliğini” kim ve neye göre belirleyecektir?

Eğer borsa, “beklentilerin satın alındığı” yer ise ve birileri Irak’a asker gönderilmesi karşılığında Amerika’dan 8,5 milyar dolar geleceği beklentisi içinde ise, satın alınan beklenti nedir?

Herkes bilmektedir ki, borsada Amerikan kredisi değil, şirketlerin borsaya kota ettikleri hisse senetleri satın alınır. Amerikan kredisi herhangi bir şirketin kasasına gitmeyeceğine göre, hangi hisse senedinin kâr (borsacı diliyle “prim”) getireceği nasıl bilinmektedir?

Bunların arz-talep ilişkisi dışında hiçbir yanıtı bulunmamaktadır. Eğer birileri (her zaman olduğu gibi “küçük yatırımcı”) Amerikan kredisi geleceği belli olunca borsanın yükseleceğini düşünüp daha fazla para yatırma eğiliminde ise, “beklentileri” satın almak olanaklıdır. Yapılacak tek şey, bu “küçük yatırımcının” eğilimini hesaplayıp, hangi his-

seleri alabileceğini tahmin edip, bu hisseleri ondan önce ve düşük değerden satın almaktan ibarettir. Sonra “küçük yatırımcı” elindeki küçük parası ile çıkıp gelecektir. Alınan hisse senetlerini onlara daha yüksek fiyattan satarak, “kısa günün kâr” cebe atılacaktır.

“Küçük yatırımcı” artık mutlu olabilir. Yükselseceğini umduğu borsaya parasını yatırmış ve karşılığında şu ya da bu şirketin hisse senedine sahip olmuştur. Artık tek yapacağı iş, aldığı hisse senedinin daha yüksek bir “getiri” sağlayacak hale gelmesini beklemektir.

İşte borsanın gerçekliği de burada yeniden başlar.

Alınan hisse senedinin gerçekten değer kazanabilmesi için, o hisse senedini çıkaran şirketin kârlarının yükselmesi gereklidir. Ancak bu da yeterli değildir. Şirketin, aynı zamanda elde ettiği kârlarını hisse sahiplerine “temettü” olarak dağıtıyor olması gerekir. Doğal olarak, şirketin “temettü” miktarı ve oranı, hisse senedinin gerçek değer artışını ifade eder.

Eğer borsaya kota edilmiş bir şirket, yıl içinde %20 kâr elde etmiş ise ve bunu hisse sahiplerine aynı oranda dağıtırsa, hisse senedinin değeri %20 artmış olacaktır. Yıl başında 1.000 dolarlık hisse senedi alan “küçük yatırımcı”nın elindeki hisse, yıl sonunda %20 “kâr payı” (temettü) ile 1.200 dolar değerinde olacaktır. Artık o, güvenli bir biçimde hisse senedini %20 fazlasıyla satabilir.

Ancak eğer hisse senedini yeni değerinden satmayıp, sadece temettü payını almakla yetinirse, elindeki hisse senedinin değeri yeniden ilk alış fiyatına düşecektir, yani 1.000 dolar olacaktır.

Böylece, 1.000 dolarlık hisse senedi, %20 faiz getiren herhangi bir mevduattan, hazine bonosundan daha başka bir şey değildir.

Bu durumda borsanın “iyi bir yatırım aracı” olarak kabul edilmesinin tek yolu, yıllık temettü oranının, ortalama faiz oranından daha yüksek olması ile olanaklıdır. Bu nedenle, şirketlerin “performansı”na, yani yıllık kâr ve temettü oranlarına bakılarak, borsanın herhangi bir faiz getiren “yatırım aracı”ndan daha fazla “getiri” sağlayıp sağlamayacağına bakılmak durumundadır.

Örneğin İş Bankası-Doğan Holding ortaklığı olan Petrol Ofisi’nin (POAŞ) 2002 yılı kâr

228 trilyon TL olmuştur. Toplam sermaye miktarı 252 trilyon TL olduğuna göre, POAŞ'ın 2002 yılı kâr oranı %90 olmaktadır. Yani 1.000 TL nominal değerli POAŞ hissesinin 2002 yılı sonu itibarıyla değeri 1.900 TL'dir.

1.000 TL nominal değerli hisse senedinin 2002 yılındaki borsadaki fiyatı ise 34.000 TL seviyesinde olmuştur.

Bu durumda %90 kâr oranı üzerinden nominal fiyattan hisse başına elde edilen 900 TL'lik kâr, borsa fiyatından %2,6 olmaktadır. 2002 yılı enflasyonu %26,4 olduğuna göre, POAŞ hisselerinin "reel" getirisi %24 olmaktadır. Yani POAŞ hissesi alan "küçük yatırımcı" 2002 yılında %24 zarar etmiştir.

Ancak bu zarar sadece kâr payı üzerinden görülen zarardır. Öte yandan 2002 yılının Mart ayında 34.000 TL'den satılan POAŞ hisselerinin bugünkü fiyatı 4.650 TL'dir. "Küçük yatırımcının" (ki toplam 98 bin kişidir) buradaki zararı %86'dır.

Böylece POAŞ'a nominal hisse başına %90 kâra gidenler, borsa fiyatından %86 zararla oturmuşlardır.

Görüleceği gibi borsa, tümüyle spekülasyona dayanan "değer şişirici" tapınak durumundadır.

Yeniden Amerikan kredisi ile "çoşan" borsaya dönecek olursak, Eylül ayına 11.652 seviyesinden başlayan İMKB-100 endeksi, 19 Eylül günü 13.663'e yükselmiş ve kredi anlaşmasının Dubai'de imzalanmasıyla birlikte (23 Eylül) 14.031 olmuştur. Böylece İMKB-100 endeksi 2.372 puan artarak %20 değer kazanarak "çoşmuştur".

Herşey iyi olmakla birlikte, biz, POAŞ'ın "küçük yatırımcısı"na birkez daha bakmak durumundayız.

1 Eylül günü 4.375 TL olan POAŞ hisseleri 19 Eylül'de 4.624 seviyesine yükselmiş ve 23 Eylül günü 4.675 seviyesine çıkmıştır. Değer kazanma oranı %6'dır. "Coşan" borsanın hiçbir "çoşku" göstermeyen hissesi olarak POAŞ, Ertuğrul Özkök'e fazlaca bir "getiri" sağlayamamıştır. 98 bin "küçük yatırımcı"nın, geçen yıl 34 bin liradan aldığı hisse senetlerinin eski değerine ulaştığını görebilmesi için, POAŞ hisselerinin %627 değer kazanmasını, dolayısıyla İMKB-100 endeksinin %2.069 yükselmesini beklemek durumundadır. Bu da endeksin 290.301'e ulaşması demektir.

Ama yine de POAŞ "yatırımcısı" fazlaca üzülmemelidir! Ne de olsa arkasında Doğan Holding ve %5'le çalışan tetikçisi Ertuğrul

Özkök vardır. Dün yaptıkları gibi, yarın da yeni haberler üreterek POAŞ hisselerinin yükselmesini sağlayabilirler.* Ancak POAŞ hisselerinin fiyatını %627 yükseltmeye Ertuğrul Özkök'ün bile gücünün yetmeyeceği kesindir.

Yıllar boyu insanların (elbette bu insanlar, "küçük yatırımcılar"dır) ellerindeki paranın enflasyon karşısında erimemesi için bir yol olarak borsaya yöneleceği beklentisiyle pusuda bekleyen borsa simsarlarının, herşeyin bu kadar "iyi" gittiğinin söylendiği bir ortamda sevinçle ellerini oğuşturdukları açıktır. Ama yine de bekledikleri oranda gelişme olmamıştır.

Dünya ekonomisinin "düzeltme sinyalle-

* "Medya" holdinglerinin şirketlerine çıkar sağlamak amacıyla, kendi gazete ve televizyonlarını kullanmaları olağan işler haline gelmiştir. Kimi zaman devlet teşvikleri ya da ihaleleri alımı için bir şantaj aracı olarak kullanılan "medya"nın borsa ile ilişkisi, sürekli gerçek dışı haberlerle, kendi şirketlerinin borsadaki değerini alabildiğine yükseltmek şeklinde olmaktadır. Borsa yasadınca "yasak" olan "manipülasyon" yaparken en sık kullanılan yöntem, şirkete ilişkin "önemli" bir olayı haber haline getirmek olmuştur.

POAŞ'ın ödeyemez hale geldiği borçları karşılığında ipotek edebileceği tek şey hisse senetleri olmuştur. İpotek aşamasında yapılan manipülasyonlarla POAŞ hisseleri belli oranda yükseltülerek alacaklıları aldatmaya çalışmıştır.

"Medya" aracılığıyla en son yaptıkları manipülasyon Amerikan emperyalizminin Irak saldırısı öncesinde başlamıştır.

1 Mart günü tezkerenin TBMM'de kabul edilmesine üzerine 40 bin Amerikan askerinin Türki-ye'ye yerleşmesinin önünün kapanmasıyla POAŞ alacaklıları kapıya dayanmışlardır. Bunun üzerine 16 Mart tarihli gazetelerde şu haber yer almıştır:

"Savaşın yakıtı POAŞ'tan

Aydın Doğan Grubu'nun yüzde 50 ortağı olduğu Petrol Ofisi A.Ş. turnayı gözünden vurdu. Kuzey Irak'a cephe açılınca Amerikan Ordusu'nun kullanacağı akaryakıtın büyük bölümünü POAŞ sağlayacak."

Bu haberle ilgili olarak POAŞ'ın İMKB'ye gönderdiği açıklamada şöyle denilmiştir:

"Bilindiği gibi olası Irak Harekatı kapsamında ABD Silahlı Kuvvetleri, çeşitli konularda (taşıma ve üslerin modernizasyonu gibi) Türkiye'deki özel ve kamu kuruluşlarından hizmet temin edebilmek amacı ile görüşmeler yapmaktadır.

Bu çerçevede ABD Silahlı Kuvvetleri akaryakıt ihtiyacının bir kısmının karşılanması için çeşitli akaryakıt dağıtım şirketlerinden teklif istemiş olup, şirketimizce de istenen teklif için kotasyon verilmiştir.

Söz konusu teklifler ABD Makamları tarafından değerlendirilmekte olup, ancak ABD Silahlı Kuvvetleri ile şu ana kadar herhangi bir genel anlaşma yapılmamıştır. Konu ile ilgili gelişmeler Başkanlığımıza

ri” verdiğinin gazete haberlerinde sürekli yer aldığı bir ortamda “istenilen seviyeye” yükselemeyen İMKB endeksi, şimdilik bu birkaç binlik artışla mutlu olmaya çalışacaktır.

Dünya ekonomisinin düzeliş düzelmemesi, Almanya ve Japonya başta olmak üzere, emperyalist ülke ekonomilerinin durgunluk içinde olmaları, Amerikan bütçesinin “rekor” açık veriyor olması borsa simsarlarının ve onlar tarafından güdülenen “küçük yatırımcılar”ın umurunda değildir.

Her ne kadar onlar, “globalizm” yandaşı olsalar da, tüm varoluşları İMKB’nin yerel bir borsa olarak kalıyor olmasına bağlıdır. Yerel ve içe kapanık bir ekonomi karşıtıymış gibi görünüyorsa da, İMKB, yerel ve içe kapanık olduğu sürece spekülasyon yapabileceklerini çok iyi bilmektedirler. Borsa vurgunları ile Laila’da, Bodrum’da eğlenebilmek için “globalizm”den bile vazgeçmeye hazırdırlar.

	Dow Jones \$	DAX €	İMKB-100
12 Eylül 2003	9.471 ↑	3.508 ↓	12.715 ↑
15 Eylül 2003	9.448 ↓	3.516 ↑	12.662 ↓
16 Eylül 2003	9.567 ↑	3.564 ↑	13.005 ↑
17 Eylül 2003	9.545 ↓	3.561 ↓	12.958 ↓
18 Eylül 2003	9.659 ↑	3.612 ↓	13.419 ↑
19 Eylül 2003	9.644 ↓	3.578 ↓	13.663 ↑
22 Eylül 2003	9.535 ↓	3.456 ↓	13.845 ↑
23 Eylül 2003	9.576 ↑	3.411 ↓	14.031 ↑
24 Eylül 2003	9.425 ↓	3.307 ↓	13.798 ↓
25 Eylül 2003	9.343 ↓	3.326 ↑	13.935 ↑
26 Eylül 2003	9.313 ↓	3.324 ↓	13.758 ↓
29 Eylül 2003	9.380 ↑	3.323 ↓	13.255 ↓
30 Eylül 2003	9.283 ↓	3.257 ↓	13.055 ↓

ve kamuoyuna en kısa zamanda duyurulacaktır.”

Ancak “en kısa zaman” Irak saldırısının sona erdiği 10 Nisan olmuştur:

“17.02.2003 ve 04.04.2003 tarihli yazılarımızda belirtildiği üzere ABD Silahlı Kuvvetlerinin akaryakıt ihtiyacının bir kısmının karşılanması için şirketimizce istenen teklif için kotasyon verildiği Başkanlığınıza bildirilmiştir. Söz konusu teklifler ABD Makamları tarafından halen değerlendirilmekte olup, şu ana kadar herhangi bir genel anlaşma yapılmamıştır.

Şirketimize ulaşan bilgiler, ABD Silahlı Kuvvetlerinin Yumurtalık’ta yeralan kendilerine ait depoları vasıtası ile yurt dışından tedarik ettikleri akarya-

kıtan tankerlerle Kuzey Irak’a nakletmeye başladığı doğrultusundadır.”

Amerikan emperyalizminin Irak saldırısının sona erdiği, Türkiye sınırları içinde konuşlanan Amerikan askerinin bulunmadığı bir tarihte, “teklifler ABD makamları tarafından halen değerlendirilmekte” olduğundan söz edildikten sonra, ABD’nin Yumurtalık’ta kendilerine ait depolardan akaryakıt sevkettiği bilgisi (istemeye istemeye) açıklamaya eklenmiştir.

Tezkere kabul edilmediği için Amerikan ordusuna satacağı akaryakıtı elde edeceğini umduğu kârlarından olan POAŞ, bu manipülasyonla yine de alacaklılarını bir ay süre ile atlatabilmiştir.

Kitap ve Katalog isteme adresi:

Postfach 1414
55504 Bad Kreuznach
Deutschland

İnternet Adresi:

www.kurtuluscephesi.com
www.kurtuluscephesi.org
www.kurtuluscephesi.net

E-Mail Adresi:

erisyay@kurtuluscephesi.com
erisyay@kurtuluscephesi.org

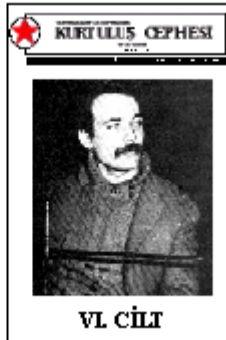
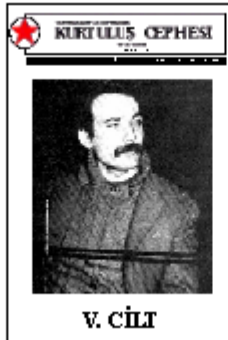
- MAHİR ÇAYAN: **KESİNTİSİZ DEVRİM II-III**
THKP-C/HDÖ : **TÜRKİYE DEVRİMİNİN ACIL SORUNLARI-I**
İLKER AKMAN : **MEVCUT DURUM VE DEVRİMCİ TAKTİĞİMİZ**
THKP-C/HDÖ : **OLİGARŞİ NEDİR?**
THKP-C/HDÖ : **MARKSİZM-LENİNİZM BİR DOGMA DEĞİL,
EYLEM KILAVUZUDUR-III**
THKP-C/HDÖ : **THKP-C/HDÖ VE 15 YIL**
THKP-C/HDÖ : **POLİTİKLEŞMİŞ ASKERİ SAVAŞ STRATEJİSİ
VE DEVRİMCİ TAKTİĞİMİZ**
THKP-C/HDÖ : **GRAMSCI ÜZERİNE**
THKP-C/HDÖ : **REVİZYONİZMİN REVİZYONU**
THKP-C/HDÖ : **ULUSAL SORUN ÜZERİNE**
THKP-C/HDÖ : **“BDS” : BİR PRAGMATİK SAPMA**
THKP-C/HDÖ : **“YENİ” OPORTÜNİZM ÜZERİNE**
THKP-C/HDÖ : **ZAFER BİZİM OLACAKTIR! [Ankara Davası Savunması]**
THKP-C/HDÖ : **DEVİRİM PROGRAMLARI**
THKP-C/HDÖ : **RUS DEVRİMİNDEN ÇIKAN DERSLER**
THKP-C/HDÖ : **ESKİ BİR GERİLLANIN “EMEK”İ**
THKP-C/HDÖ : **PASS VE “YENİ ÇÖZÜM”ÜN FIRSATÇILIĞI**

KURTULUŞ CEPHESİ SEÇME YAZILAR-I

KURTULUŞ CEPHESİ SEÇME YAZILAR-II

DEVİRİMCİ MARŞLAR VE EZGİLER

DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE EKONOMİK BUNALIM [Kurtuluş Cephesi dergisinden]

“Sermaye, kâr olmadığı zaman ya da az kâr edildiği zaman hiç hoşnut olmaz, tıpkı eskiden doğanın boşluktan hoşlanmadığının söylenmesi gibi. Yeterli kâr olunca sermayeye bir cesaret gelir. Güvenli bir % 10 kâr ile her yerde çalışmaya razıdır; kesin % 20, iştahını kabartır; % 50, küstahlaştırır; % 100, bütün insani yasaları ayaklar altına aldırır; % 300 kâr ile, sahibini astırma olasılığı bile olsa, işlemeyeceği cinayet, atılmayacağı tehlike yoktur. Eğer kargaşalık ile kavga kâr getirecek olsa, bunları rahatça dürtükler.”

[T. J. Dunning, akt. Marks, *Kapital*, Cilt: I, s. 779]